First Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
TELEPHONE CANAL 1506
Pirmas Lietuvių Dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Entered as second Class Matter March 7, 1914, at the Post Office of Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

First Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
TELEPHONE CANAL 1506
Pirmas Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL. VII. Kaina 3c Chicago, Ill., Sereda, Lapkritis (November) 17 d., 1920 Price 3c No. 272

UNIVERSITY OF ILLINOIS LIBRARY

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Nov. 17, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

Išplėšė trisdešimts miestelių

Juodašimćio Balakovićio gaujos skerdžia žydus

Pasiskundimai talkininkams nepaisomi

Aliantų įnagių siautimas.

"Naujoji Francijos žvaigždė" susitepusi nekaltų žmonių krauju.

BERLINAS, lapkr. 16 (Rašo Chicago Daily News korespondentas Isaac Don Levine). — Etmanas Balakovičius, kuris, gen. Vrangeliu pranykus, jau skaitomas nauja Francijos žvaigžde Rusijos padangėje, dabar terrorizuoja ir plėšia nieku nenusižengusius Baltgudijos gyventojus, pirmiausia tečiaus žydus. Generolas Balakovičius įėjo Minsko provincijon iš Lenkijos po to, kada pastaroji pasirašė preliminarę taiką su Rusijos bolševikais. Jisai aprupintas Francijos ir Amerikos ginklais.

Sekamasai pareiškimas apie pasibaisėtiną gen. Balakovičiaus siautimą gauta ne iš Rusijos šaltinių, o Lenkijos seimo narių.

Teritorijoj, kurią valdo gen. Balakovičio gaujos, kelios dešimtys miestų visai apleista: žmonės, kurie jtose gyveno, pabėgo į Pinsko pelkes bei miškus ir ten žuva nuo bado ir šalčio. Bėgiu spalių mėnesio vienoj tik Pinsko sryty generolo Balakovičio kareiviai išplėšė trysdešimts miestelių. Šioj sryty daugybė lavonų palikta šalykeliuose — nepalaidoti.

Pinsko logininės pripildytos.

Visos ligoninės, esančios Pinsko apylenkėse, perpildytos žydais, kuriems buvo lemta buti biauriausio kankinimo aukomis. Čia paduodama kelios smulkmenos iš surengto Plotnica miestely pogromo:

Efriam Polak'ui, šešiasdešimts metų amžiaus seneliui, kardu nukirsta ranka. Po to gyvam nulupta oda ir paskui jį mirtinai subadyta.

Abraam Moše Gotlieb'ui, šešiasdešimts penkių metų amžiaus, nupiauta ranka, po to jis pakarta. Bet kada korikų virvė neatlaikė- nutruko, kareiviai jį mirtinai sukapojo kardais.

Lazar Pelmutter, penkiasdešimts dviejų metų, užsmaugtas kilpa ir po to nušautas.

Joše Leirapovič, aštoniasdešimts metų senelis, pakartas sinagogoj.

Elhu Rirke, dvidešimts penkių metų amžiaus, sudeginta ant laužo.

Leiba Guterman, penkiasdešimts penkių metų amžiaus, sukapotas į šmotelius, o jo motina, aštoniasdešimts metų senelė, mirtinai sumušta.

Tuvel Moločnik, septyniasdešimts metų amžiaus, pakartas po to, kada jo budeliai nupiovė jam nosį.

Oskar Kanat, keturiasdešimts penkių metų amžiaus, sušaudytas.

Irš Blotnik, šešiasdešimts metų amžiaus, sušaudytas, o jo moteris sužeista. Gi sušaudytojo dėdė, devyniasdešimts metų senelis Benjamin Levin, taipjau sušaudytas. Blotniko sunus, dvidešimts metų amžiaus Nahum, ir jo brolis penkiasdešimts metų amžiaus Armi, pasigrobta kareivių, kuomet jiedu grįžo iš Blotniko laidotuvių. Pirmiausia jiedu biauriai torturuota, o paskui sušaudyta.

Elišeba Šiftman, šešiasdešimts metų senelė, pirma biauriai kankinta, o po to sušaudyta. Gi Sarai Bergman, penkiasdešimts penkių metų amžiaus, kardais nukirsta abidvi ranki, o paskui ji subadyta.

Tai yra ryškųs pavyzdžiai tų baisenybių, kurių atlieka generolo Balakovičio gaujos. Beto, Balakovičio kareiviai ir dagi patys jo oficieriai sužagė daugybę žydų moterų.

Pasiskundimai talkininkų misijoms nepaisomi.

Tai, kas dėjosi Plotnicoj, pasikartojo ir daugelý kitų vietų. Ir šitoji žmogžudingosios nedorybės pasiauba tęsiasi dagi neveizint pasiskundimų talkininkų ir Amerikos valdžios misijoms Varšavoje.

Dabartinis terroro viešpatavimas Baltgudijoj kartojasi tose pačiose vietose, kur praeitą vasarą, lenkų kariuomenei besitraukiant, buvo surengta visa eilė pogromų. Maskvos komisijos žydų biednuomenei šelpti surinktomis žiniomis, 350,000 žydų skaudžiai nukentėjo kalbamųjų pogromų metu. Šimtas dvidešimts tukstančių vaikų ir aštuoniasdešimts tukstančių suaugusių tenai badauja. Didžiuma jų neturi tinkamų drabužių, nė avalų, nėgi reikiamų vaistų.

Dabartiniu Petliuros laužimosi į Ukrainą metu tik keliatas nepilnų žinių tegaunama apie surengtus tenai pogromus. Žinoma jau, kad viename tik Garodiščo miestely, Kievo apskrity, Petliuros gaujos yra nužudžiusios tris šimtus žydų, o penkis šimtus sužeidusios. Gi du šimtai jų nužudyta Skobeleve. Del surengtų pogromų, beto, labai nukentėjo Makarovo, Kagarliko ir Rakitino miesteliai.

SOCIALDEMOKRATAS.

Musų draugų laikraštis iš Kauno. Kiekvienas darbininkas privalėtų jį perskaityti. Num. 20, 21, 22, 23 ir 24. Kaina 5c.
Gaunamas Naujienų ofise.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Nov. 17, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

Sovietų valdžia Sevastopolyj.

Krymo gyventojai buvo sukilę prieš Vrangelį.

LONDONAS, lapkr. 16. — News agentijos žinia, gauta čia iš Konstantinopolio, sako, kad Sevastopoly Rusijos bolševikai sukurė lokalinį sovietą.

Generolas Vrangelis pabėgo iš Sevastopolio kartu su paskutiniais savo kariuomenės buriais.

Rusijos bolševikai jau užėmė Teodosiją, pastarąjį žymų Krymo pusiausalėj miestą, kurį iki šiol turėjo jų oponentai.

Central News agentija iš Konstantinopolio praneša, kad generolo Vrangelio armijos traukimosi metu jo kareiviai kreipėsi į talkininkų karo laivus prašydami, kad pastarieji atidarytų ugnį į besiveržiančius bolševikus. Laivyno oficieriai tai daryti atsisakę, kadangi jie neturėję reikiamo tam savo valdžių paliepimo.

Vrangelio armijos susmukimas įvyko ačiu tam, kad bolševikai surengė stiprų puolimą nuodijamais gazais. Vrangelio kareiviai buvo užklupti kaip tik tuo laiku, kada jie nebuvo prisirengę — neturėjo maskų. Jų eilės todel umai ėmė irti; jie metė į šalį ginklus ir pabėgo.

Tuo pačiu laiku civiliniai Krymo gyventojai sukėlė maištą. Bolševikų belaisviai tapo paliuosuoti ir jie užpuolė Vrangelio armiją iš užpakalio.

Tukstančiai pabėgėlių, kurie atvyksta Konstantinopolin, yra išbadėję, neturi pinigų ir menkai apsirengę. Konstantinopolio ligoninės perpildytos. Amerikos Raudonasai Kryžius čia lošia vadovaujamąją pabėgėlių darbe rolę.

Nedarbo šmėkla.

Trumpina darbo valandas; uždarinėja dirbtuves.

SPRINGFIELD, lapkr. 16.— Westinghouse Electrical kompanija sutrumpino darbo valandas. Vietoj penkiadešimts keturi valandų jos darbininkai dabar tedirba keturias dešimts aštuonias. Suprantama, sumažintomis algomis.

ALBANY, lapkr. 16. — New York Central geležinkelio kompanija atstatė penkis šimtus darbininkų — vagonų taisytojų. Neesą kas veikti.

BIDDEFORD, Me., lapkričio 16— Pepperell medvilnės dirbtuvėse, kur dirba šeši tukstančiai darbininkų, pravesta "trijų dien sąvaitė." Vadinas, dirbs tik tris dienas sąvaitėj. Nėra užsakymų.

WORCESTER, Mass., lapkr. 16. — Keliose vietos dirbtuvėse sutrumpinta darbo laikas. Dabar bus dirbama tik po 40 val. sąvaitėj. Samdytojai neturį kiek reikiant užsakymų. Bedarbių skaičius didėja.

BUTTE, Mont., lapkr. 16.— Anaconda Mining kompanija atstatė keturis šimtus rudos kasėjų. Kelios kasyklos stovi uždarytos.

PHILADELPHIA, lapkr. 16. Pennsylvania geležinkelio kompanija rengiasi atstatyti 2,500 darbininkų. Pradedant spalių mėnesiu ji jau atstačiusi daugiau dešimts tukstančių darbininkų.

WEIRTON, W. Va., lapkr. 16. — Phelps Can kompanija uždarė savo dirbtuvę. Neturinti užsakymų.

Portugalijos valdžia pasitraukė.

Antonio Granjo ministerija rezignavo.

LISBONAS, Portugalija, lap. 17. — Portugalijos ministerių kabinetas, Antonio Granjo vadovaujamas, įteikė savo rezignaciją. Smulkmeningų žinių stokoja.

[Antonio Granjo kabinetas buvo sudarytas liepos 20 d. šiais metais. Kitos, gautos iš Portugalijos sostinės žinios rodo, kad ministerijos pasitraukimas nereiškia žymių atmainų valdžioje].

Ir Piktukui nekas.

Del musiškio "ai kost'o ir jisai savąją "smalos ir sieros viešpatystę" uždaręs.

Riaušės Graikijoj.

Venizelos kabinetas rezignavo; premieras gal apleis Graikiją.

ATĖNAI, lapkr. 16. — Venizelos partija pralaimėjo. Praeitais rinkimais jo partija gavo tik 118 vietų parlamente. Rojalistų partijai teko 250 vietų.

Padrąsinti rinkimų daviniais, Venizelos priešininkai keliose vietose surengė riaušių. Joms numalšinti reikėjo pašaukti kariuomenę. Prisibijoma, kad rojalistai gali surengti dar didesnių sumišimų.

Netik jo partija, bet ir pats premieras Venizelos šį kartą pralošė. Jis irgi buvo kandidatu į parlamentą, bet išrinkta opozicijos kandidatas. Tuomet Venizelos kabinetas įteikė savo rezignaciją. Graikijos regentas, admirolas Coundouriotis, naują ministerių kabinetą sudaryti pavedęs Rhalis'ui.

Pats Venizelo tur but apleis Graikiją. Tuo labiau, kad opozicijos partija, kuri dabar laimėjo, rengiasi pakviesti atgal karalių Konstantiną. O tuomet Venizelos'ui butų karšta, nes jis buvo vienas tų, kur prisidėjo prie buvusiojo karaliaus išvijimo.

Vaikšto gandų, kad Konstantinas veikiausia negrįš. To neleisią patys talkininkai.

Žemės drebėjimas.

CHICAGO. — Chicagos universiteto seismografas vakar rytą užrekordavo lengvą žemės drebėjimą. Kur jisai įvyko — sunku pasakyti.

PINIGŲ KURSAS.

Vakar, lapkr. 16 d., užsienių pinigų kaina, perkant jų ne mažiau kaip už 25,000 dolerių, bankų buvo skaitoma Amerikos pinigais šiaip:

Anglijos 1 svaras	$3.39
Austrijos 100 kronų	$0.30
Belgijos, už $1 frankų	16.17
Danų 100 kronų	$13.27
Finų 100 markių	$2.50
Francijos, už $1 frankų	17.12
Italijos, už $1 lirų	28.50
Lietuvos 100 auksinų	$1.45
Lenkų 100 markių	$0.35
Olandų 100 guldėnų	$29.75
Norvegų 100 kronų	$13.25
Šveicarų 100 frankų	$6.47
Švedų 100 kronų	$18.90
Vokiečių 100 markių	$1.45

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Nov. 17, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

Reikalauja taikos su Rusija.

WASHINGTON, lapkr. 16.— "Militarinė padėtis Rusijoj kaip rodos, duoda labai aiškių ženklų, kad sovietų jėgos įžengia naujos pergalės laikotarpin" — šitaip šiandie čia pareiškė senatorius Barah.

Generolo Vrangelio sumušimas, pareiškė senatorius, įvyko ačiu "pirklybiniam sabotažui," kurį praktikavo talkininkai prieš Rusiją. Pasak jo, taika ir draugingas tarimasi su sovietų Rusija turės atsteigti normales sąlygas visoj Europoj.

Areštai Ispanijoj.

Valdžia kėsinasi darbininkų organizacijas užgniaužti.

BARCELONA, Ispanija, lap. 15. — Generalinė Darbo Federacija vakar paskelbė manifestą į visus organizuotuosius darbininkus Ispanijoj. Be kita, grieztai protestuojama prieš neteisėtus policijos žygius. Manifeste sakoma, kad daugely vietų policija užgrobusi unijų pinigus, jų protokolų knygas ir areštavusi daug žymesnių darbuotojų. Ir visa tai daroma be mažiausios priežasties. Darbininkai kviečiami reikšti kuogriežčiausio protesto prieš tą kėsinimasi darbininkų organizacijas smaugti.

Jasinsko byla.

Kaltinamas del peržengimo šnipavimo įstatymų.

CHICAGO. — Teisėjo Landis korte vakar prasidėjo lietuvio Jono Jasinsko byla. Jasinskas kaltinamas tuo, kad jis buk peržengęs taip vadinamą špionažo aktą — šnipavimo įstatymus. Laikraščių žiniomis, Jasinskis veikiausia bus deportuotas.

[Jasinskas areštuota kelios sąvaitės tam atgal savo krautuvėlėj Bridgeporte. Sako, tuomet pas jį rasta kokių ten komunistiškų atsišaukimų, ir jis pats kaltinta del priklausimo tai "partijai"].

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Nov. 17, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

Kur pabėgo Vrangelis?

Su savim jis pasiėmęs 20,000 kareivių

Francija grumoja bolševikams

Kur yra Vrangealis?

Jis ir jo armijos likučiai "vyksta neįvardijamon priepiaukon."

LONDONAS, lapkr. 16. — Čia gauta iš Konstantinopolio Exchange Telegraph agentijos žinia, kuri sako, kad piet Rusijos valdžios galva, baronas gen. Vrangelis, kurio armiją galutinai sunaikino bolševikų ofensyvas Kryme, apleido Sevastopolį tulu Rusijos skraidoliu, pripildytu kareiviais.

Paskui skraidolį išplaukė trys transportai, vežantys dvidešimts tukstančių kareivių ir dar vienas su sužeistaisiais. Laivai plaukia nežinomon prieplaukon.

[Francijos užsienio reikalų ofise gautomis praeitą panedėlį iš Konstantinopolio žiniomis, generolas Vrangelis įsėdęs Francijos karinin laivan, vykstantin į Konstantinopolį].

Francija persergsti bolševikus.

KONSTANTINOPOLIS, lapkr. 16. — Francijos laivyno Juodojoj juroj admirolas pasiuntė bevielinį pareiškimą bolševikams tuoj po to, kada gen. Vrangelio kariuomenė evakuavo Sevastopolį. Grumojama stvertis griežtųjų įmonių, jeigu bus plėšiama miestas ir jo gyventojai persekiojami.

Pranešama, kad evakuavimo metu Jaltoj buvo didelis sumišimas ir kad Sevastopoly ir Feodosijoj taipjau matyta labai nepaprastų scenų.

Francuzai oficialiai pasiėmė savo rankosna Konstantinopolin atvykusių pabėgėlių globojimo darbą. Jau parupinta vieta dviem tukstančiam pabėgėlių — militarinėse stovyklose Bosfore.

Laikraščių korespondentai Sevastopoly Vrangelio tapo painformuoti, kad prieš jį bolševikai sukoncentravę penkias armijas, susidedančias iš šimto tukstančių vyrų. Tatai patirta iš patekusių į jo rankas dokumentų.

Jų tarpe buvo dvidešimts tukstančių kavaleristų, padalintų į tris pulkus. Pasak gen. Vrangelio, vadovaujamoji generolo Budenny'so kavalerija, kuri pasitraukė iš anti-bolševistinių jėgų eilių ir prisidėjo prie bolševikų, aplaikė dideliausių nuostolių, ypačiai gi oficieriais.

Francija dar nepasirengusi.

PARYŽIUS, lapkr. 16. — Užsienio reikalų ofise šiandie pareikšta, kąd sumušimas generolo Vrangelio, kurio valdžią buvo pripažinusi Francija, visai nereiškia, kad Francija yra pasirengusi tartis del pripažinimo Rusijos sovietų valdžios.

Anglija laikosi neutralumo.

LONDONAS, lapkr. 16. — Nors admiraltija nėra davusi reikiamų anglų laivyno Juodojoj juroj komanduotojams įsakymų, išskiriant tai, kad jie pilnai išlaikytų neutralumą, šiandie oficialiai pareikšta, jogei anglų laivai teiks pagalbos nekariaujantiems (Krymo) gyventojams, jeigu pasirodys, kad jiems tikrai gręsia pavojus.

Sudegė Raudonojo Kryžiaus sandėliai.

Netikėtai kilęs gaisras Sevastopoly sunaikino labai vertingus Amerikos Raudonojo Kryžiaus sandėlius.

Reikalaukime pripažinimo Lietuvai!

Nesenai Chicagos lietuviai padarė milžinišką demonstraciją, protestuodami prieš lenkų žulikovskius, įsiveržusius į Lietuvos žemę.

Dabar reikia atlikti kitas, ne mažiaus svarbus darbas: reikia pareikalaut, kad Jungtinių Valstijų valdžia PRIPAŽINTŲ LIETUVOS RESPUBLIKĄ.

Kol Lietuva nebus pripažinta, tol imperialistai nesiliaus kėsinęsi ant jos. Todel visi, kurie stoja už Lietuvos nepriklausomybę, pakelkite savo balsą!

Kad visi Chicagos lietuviai galėtų pareikšti savo reikalavimą šios šalies valdžiai, yra rengiama eilė didelių susirinkimų visose Chicagos dalyse ir apielinkėse.

Susirinkimai įvyks:

WEST SIDE. — Seredoj, lapkr. 17 d., M. Meldažio svet., 2244 W. 23 Pl. Kalbės K. Jurgelionis ir J. Varkala.

18tos GATVĖS APIELINKĖ. — Seredoj, lapkričio 17 d. G. Chernausko svet., kampas 19 ir Union gatvių. Kalbės Dr. A. Montvidas ir adv. K. Gugis.

BURNSIDE. — Ketverge, lapkr. 18 d. J. Maciukevičiaus svet., 1036 E. 93 gat. Kalbės T. Kučinskas ir Kl. Jurgelionis.

WEST PULLMAN. — Ketverge, lapkr. 18 d., svetainėje 12001 S. Halsted gat. Kalbės J. Mickevičius. ir adv. K. Gugis.

HARVEY, ILL. — Pėtnyčioj, lapkr. 19 d. Dudak svet. 15639 S. Halsted gat. Kalbės V. Pačkauskas ir A. Karsokas.

Pradžia visur lygiai 7:30 val. vakaro.

Tuose susirinkimuose bus taip pat išdėstyta, ko lietuviai darbininkai reikalauja iš Lietuvos valdžios.

Mes kovojame už nepriklausomą ir laisvą Lietuvą! Taigi visi, kas gyvas, į prakalbas!

CHICAGOS LIETUVIŲ DARBININKŲ TARYBA.

Kas Dedasi Lietuvoj

PANEVĖŽYS.

Panevėž. profes. mokytojų sąjunga balandžio mėn. suvažiavime pripažino reikalinga steigti knygų krautuvę, kad pigesnėmis kainomis parupinus mokykloms vadovėlių ir rašomosios medžiagos. Tam sumanymui įvykdinti apskr. švietimo komisija pasižadėjo duoti pinigų ir savo globon paimti tą darbą. Tokį apskr. valdybos atstovo pranešimą mokytojų konferencija pasveikino ir nurimo, laukdama valdžios knygyno.

Štai ir ruduo, mokyklose dar bas prasidėjo, o knygyno vis dar nėra. Vadovėlius vėl imk iš branginikų rankų.

Rugsėjo 10 d. švietimo komisija nutarė prašyti Apskrities Tarybą, kad duotų minėtajam knygynui įsteigti 30 tukst. auks. Rugs. 13 d. Apskr. Taryba nutarė paskolinti mokykloms vadovėlių supirkimui 15 tukst. auks., kitoms gi 15 tukst. duoti laiduojamą raštą (garantijų), kad profes. mok. sąjunga, išpardavus vadovėlius, tikrai atsiteis su vadovėlių leidėjais, kurie bus paitmi skolon.

Dabar, kai reikia gauti paskirtuosius 15 tuks. auks. iš Apskr. Tarybos kasos, tai atsako, kad tik 40 skatikų tėsą kasoje. Po kokių 3 mėn. busią. Tai lauk dabar 3 mėn., o vaikai mokyklose be vadovėlių ir rašomos medžiagos sėdi.

Šiam darbui ar nebutų geriau įkurus koperacijos pamatais mokytojų sąjungos knygynas-krautuvė sudedant kapitalą iš mokytojų algų.

["Siet."]

Savivaldybė.

PAPILĖS valsčius (Šiaulių ap.). Valsčių sudaro 2 miesteliai, 79 kaimai, 10 dvarų ir folvarkų su žemės plotu 18.112; mokesčiais valsčius priskirtas 3-jai ryšiai. Tarybos narių 27; jos pirmininkas M. Jackus, viršaitis J. Šuša, pavaduotojas A. Gedaminskis.

Valsčiaus knygos vedamos tvarkingai. Iki rugp. 11 d. įeinamųjų raštų buvo 415, išeinamųjų 1206, neišpildytų raštų—13.

Gyventojų sąrašan įtraukta 1920 šeimynos, naujokų sąrašuose (1896—1900 m.) įtraukta 533, iš jų priimta kariuomenėn — 65, paliuosuota—15, neatvykusių—243, svetimšalių įregistruota 150. Nubaustųjų teismo keliu knyga nevedama, nes teismai iki šiol nė apie vieną nuteistąjį nėra pranešę Valsčiaus Valdybai. Pasų iki 11. VIII išduota 687.

Kasos pajamų nuo š. m. 1.I iki 1.VII buvo 46.859 auks., išlaidų—37.670 a.

Valstybės mokesčiai bus imami nuo 18.000 deš. žemės.

Valsšiaus turto ukį sudaro 5 globojamieji ukiai, kurie išnuomoti šiaip nuomininkams. Ugnegesių reikalas nenutvarkytas, nors prietaisai randasi. Registruojama žemės pardavimai. Miškų komisija dirba sykiu su girininkų, dabodama, kad nebutų naikinami miškai. Miškų plotas valsčiuje siekia 4565 deš., tam skaičiuje 4245 valstyb. miškų.

Naturalinės pareigos. Prie Valsčiaus Valdybos kasdien statoma po 2 pastoti. Kuršėnuose gi milicijos nuovadoje kas 18-tą dieną po 6. Keliai tam tikros komisijos išmatuoti ir paskirstyti taisyti; visi keliai, ypač gi tiltai, blogai išrodo; valsčiaus valdyba nėra nubaudusi nieko del kelių netaisymo.

Rekvizicijos paskirstytos, išskyrus drobės: jos vietoje prašyta pakeisti linais: rugių pyliavos neišpiltos.

Švietimo komisijos darbas, niekuo nepasižymėjęs; mokyklų veikia 10, manoma dar nauja įkurti Žiliuose. Nedaug tepadariusi ir sanitarinė komisija. Ligoninė neįsteigta; nesant atatinkamų namų; norima tam tikslui pirktis plecių ir statytis namus. Valsčiuje yra pasirodę dezinterijos, šilinės ir gripas.

Socialinės apsougos komisija rupinosi suteikti biednuomenei butų, steigti prieglaudų, rinkti pyliavų ir aukų biednuomenei dalyti, gaunamas per Apskr. Valdybą.

Miesto planas dar nesutvarkytas. ["Siet."]

VAIGUVA (Šiaulių ap). Vaiguvos valsčių sudaro 41 kaimas, 31 vienkiemis, 1 miestas, 8 dvarai ir 14 folvarkų; žemės plotas 10,000 deš., tame skaičiuje miško 150 deš., gyventojų 3814, jų tarpe rinkikų į St. Seimą buvo 1470. Tarybos narių 12. Nuo '23 VIII. 19 m. iki 9. VII. 20 m. buvo 5653 rub. 33 k. pajamų, o išlaidų 4508 r. 40 k. Valsčiaus valdybos globoj esančių dvarų nėra. Valsčiuje yra 1 pradžios mokykla ir dar viena manoma įkurti. Koperativas įsteigtas čia 1909 m., veikia jis gana silpnai kitų koperacijos ir šiaip draugijų nėra.

Prie valsčio tarybos veikia tuo tarpu tik kelių, sveikatos, socailinės apsaugos komisijos, kitos dar nesutvarkytos.

["Siet."]

Švietimas — Kultura.

Tauragė. Įkurimas Tauragėj vidurinriosios mokyklos yra žymėtinas, nes steigimas gruvėsiuose naujos įstaigos yra darbas nelengvas. Reikėjo stipriai susirupinti tinkamų namų suradimu ir jų atstatymu.

Viso vid. mokykloj mokinių įvairių tautų susirinko virš 40. Pradžios mokyklų apskrity yra 62, turėtų buti daugiau, bet ir tėms stoka mokytojų ir namų. Tauragėj nuo pradžios rudens gyvuoja 6 mėnesių evangelikų lietuvių mokytojų seminarija. Ji įkurta vietos evangelikų klebono rupesčių. Delko seminarija įkurta vien evangelikams mokytojams, sunku numanyti, bene, įkurėjui suvokietinimo tikslai, rupėjo, ar sau tinkamų "kantorių" ruošimas?

Pradžios mokyklų jaučiama visur didelė stoka, tat ar nepravarčiau butų buvę steigti bendrą mokytojams seminariją? Kam tie reikalai rupi, reikėtų apie tai pagalvoti.

Seminariją lanko 1-60 klausytojų, jų tarpe yra keletas iš M. Lietuvos. Seminarija įkurta su Švietimo Ministerijos žinia.

Raseiniai. Mokytojų konferencijoje rugsėjo 19 d., išklausius pranešimų iš vietų apie mokyklų padėtį, priimta ši rezoliucija: "Kadangi daug mokyklų nėra aprupinta kuru, nepadaryta jose tinkamas remontas ir dauguma valsčių atsisako rupintis mokyklos remontu, kuru ir kitais reikalais ir del šių priežasčių negalima švietimo-kulturos komisijos nustatytu laiku pradėti mokslas, mok. konf. nutarė kreiptis į Raseinių Apskr. Valdybą, kad ji prisiurtų valsčių viršaičius rupintis mokyklos reikalais. Jei viršaičiai nebus verste verčiami rupintis mokyklomis, tai jų padėtis liks toki pat, kaip pernai".

Šiaulių miesto pradžios mokyklose mokslas nesant paruoštų butų nutęstas neapribotam laikui. ["Siet."]

Koperacija.

Švenčionyse (Viln. gub.) susidaręs lenkams esant koperatyvas parversmų metu išsipardavė ir savo veikimą buvo sustabdęs; dabar jis žadama atgaivinti. Be to, kuriamas naujas jaunimo koperatyvas knygoms, laikraščiams ir rašomiems dalykams pardavinėti.

["Siet."]

Žemės klausimu.

Valstiečių sąjungos ir soc. liaud. demokratų partijos rugsėjo 12—14 d. suvažiavime svarstyta, kaip galėtų buti įvykdyta žemės reforma. Račkauskio pranešimu, tas darbas turėsiąs trukti mažiausia 5 metus. Turint dabar 50 matininkų iki šiol išparceliuota jau 18.000 deš. dvarų ir 12.000 deš. sodžių. Kitais metais tikimasi turėti 200 matininkų, kurių dalis (50 matin.) darbuosis sodžius dalindami vienkiemiais ir išdegusius sodžius tvarkydami (jų yra apie 460), valstybei sienas matuodami nuo kaimynų (10 mat.) ir t.t. Taigi, tokiomis sąlygomis dirbant, tik 1925 met. galėsią baigti dvarų parceliaciją —apie 1 mil. deš. Valst. Turtų ir žem. Uk. Min. Aleksa aiškina, kad žemės fondo dalinimui esą 1½ mil. deš., norinčių gi žemės gauti — apie 150 tuk. žmonių.

Suvažiavimas tuo klausimu yra šiaip nutaręs:

1) Žemės reformoms įstatymas privalo buti St. Seimo priimtas ne vėliau š. m. gruodžio 20 d.;

2) Žemės reformai vykdyti vietose privalo buti pritrauktos savivaldybės, kurių atstovų skaičius turi viršyti kitų įstaigų atstovų skaičių.

3) Savininkams žemės paliekama ne daugiau, kaip po 50 deš., bežemiams gi ir mažažemiams dalinama nuo 4 iki 20 deš. (vidutiniai 10 deš.)

4) Dvarų žemė nusavinama be atlyginimo.

5) Pirmon galvon gauna kariškiai ir nusavinamųjų ūkių kumečiai ir jų kaimynai mažažemiai, toliau visi kiti bežemiai ir mažažemiai, kurie patys žemę dirba.

Elektros stočių Lietuvoje yra išviso 80, jų energija lygi 6.600 arklių jėgai. Čia nepriskaitytos stotys lenkų okupuotoje Lietuvoje.

Demokratinė Valdžia

Rašo L. F. d' M.-R.

(Tąsa)

§23. **Tarnybos terminas:** Prezidento tarnybos termino ilgumas irgi ne visose šalyse lygus. Taip va, Francijoje ir Vokietijoje jis yra septyni metai; Argentinoje — šeši; Čilėje — penki; Brazilijoje ir Jungtinėse Valstijose — keturi, ir t.t. Tarnybos ilgas terminas turi savo gerumų ir blogumu. Gerumai toki, kad prezidentas, renkamas ilgam terminui, gali savo išdirbtą valdžios programą pravesti gyvenime ir tikrai rupintis jo pasisekimu praktikoje. Blogumai-gi apsireiškia tame, kad asmuo budamas tokioje svarbioje vietoje ir turėdamas didelės galios, kaip tas yra kaikuriose šalyse, dažnai atsiduoda savavaliavimui ir kartais kėsinas pasilikti ant visada toje vietoje. Trumpas tarnybos terminas irgi turi dvi pusi. Gerumai, kad trumpas terminas neleidžia prezidentui įsigyventi į savavaliavimą ir toje vietoje visuomet galima turėti žmogų išreiškianti rinkikų didžiumos valią. Iš antros pusės, reik imti domėn tai, kad prezidentas neturi laiko įgyti užtektinai patyrimų, idant išstačius kokį-nors svarbų administratyvį programą, ir taipgi neužtenka nei laiko, jei ir rastųsi programas, svarbioms pamatinėms permainoms įvesti; pagalios, tankųs rinkimai, su savo triukšmingomis kampanijomis, nualsina ir pačius rinkėjus. Taipgi svarbus klausimas del leidimo esančiam prezidentui tapti išnaujo renkamam. Jeigu tas leidžiama, tai prezidentas, kur jo tarnybos terminas ilgas ir jis turi didelios galios, gali daryti įvairių valdiškų spaudimų, kad tik vėl tapus išrinktam; o tai labai nepageidaujama. Bet jeigu tarnybos terminas trumpas, tuomet veikiausiai pageidaujama, kad atsakomas ir gabus prezidentas, įgijęs patyrimo laike vienos tarnybos, butų išrinktas ir kitai.

§24. **Prezidento veikimas:** Prezidento galia ne visose šalyse vienoda. Prezidento galią ir veikimo dirvą maž-daug galima sugrupuoti į žemiau išaiškinamas grupes. Paprastai jis visur turi **diplomatinę** galią. Jis paprastai skiria savo šalies diplomatus į kitas valstybes ir priima kitų šalių diplomatus, veda diplomatines transakcijas ir daro santartis. Kaip-kur jo tos ryšies veikimai turi but patvirtinami parlamento, arba bent vieno jo buto, dažniausiai augštesniojo. Šalyse, kur randasi ministerinė ministerijos sistema, ten prezidentas turi ir administratyvią galią. Toji apsireiškia tame, kad jis ir jo paskirti padėjėjai, nuo ministerių žemyn, atlieka pravedimą naujų ir prižiuri pildymą esamųjų įstatymų, ir tuo tikslu išduoda įvairius patvarkymus. Žinoma, administratyvios galios prezidentas neturi tose šalyse, kur yra kabinetinė ministerijos sistema, nes ten tos pareigos atliekamos pačios ministerijos, kuri atstovauja parlamento didžiumą. Veik visur prezidentas turi **dovanojimo** galios. Pagal savo nuožiurą jis gali sutrumpinti baismės laiką arba visai paliuosuoti pasmerktuosius, ir paskirti amnestiją daugeliui žmonių nuteistų už kokį-nors ypatingą prasižengimą. Kaikuriose šalyse prezidentas turi ir **įstatymų leidžiamosios** galios. Parlamento priimtus įstatymų sumanymus, kurie jam atrodo netinkami, jis gali nepasirašyti ir grąžinti atgal parlamentui. Tai vadinama vetavimu. Vetuoti sumanymai sunku išnaujo pravesti, nes, paprastai reikalaujama didelio balsų skaičiaus, kad išnaujo juos priėmus ir tuo budu atsvėrus prezidento veto. Pagalios prezidentas turi ir **militarinės** galios, apie kurią žemiau kalbėsime plačiau.

§25. **Militarinė ir karės vedimo galia:** Prezidentas veik visur esti virjausis militarinių spėkų komanduotojas. Jis paskiria ir prašalina įvairius viršininkus. Nors praktiškai jis neturi teisės paskelbti karę, bet kadangi jis kontroliuoja diplomatinius reikalus, jis gali sutverti tokias aplinkybes, kad parlamentui nieko kita nelieka, kaip tik paskelbti karę. Laike karės jis skiria vadus, nusako, kur ir kaip turi but naudojama militarinės jiegos ir atlieka viską, kas tik, jo manymu, reikalinga pasekmingam karės vedimui. Laike karės, po priedanga karinio reikalingumo, jis turi teisės suspenduoti pilietines teises, paskelbti karės stovį, areštuoti ir patraukti teisman žmones už dalykus, kurie taikos laiku visai nėra prasižengimai. Tokiu budu diplomatinė galia, nors ne tiesioginiai, prezidentui suteikia galios privesti šalį prie karės ir visa ta militarinė galia karės laiku duoda jam progos pastoti tikru diktatorium.

H. TEISMINĖS ĮSTAIGOS.

§26. **Teismai:** Teismų uždavinys (tai bausti įstatymų peržengėjus, suteikti atlyginimo nuskriaustiems ir, reikalui esant, išaiškinti įstatymus. Tam yra visa teismų sistema. Teismai svarbumo atžvilgiu, galima dalinti į tris skyrius.

(Toliaus bus).

NEGERKIT MUNŠAINO — TAI NUODAI

Nepaprastos Vertes
Vartoti Steinway Pianai

Didelė laimė gauti vieną iš nesulyginamų pianų, kurie yra išstatyti pardavimui vartotų ir perdirbtų Steinway pianų. Visiškai visas pardavojimo kambaris paskirtas pasirinkimui kuriame talpinasi abeji: upright ir grand; mahogany ,rosewood ir ebony baigimo.

Šie instrumentai visiškai pertaisyti. Mes gvarantuojame lygiai kaip ir naujus.

Mes priimame senus pianus į mainus ir mes padarysime jums parankius išmokesčius.

LYON & HEALY

Wabash Ave. prie Jackson Blvd.

STEBUKLINGA PROGA!

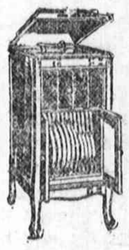

Sankrovos kaina tik $35.00

Mes turime parduoti už neužmokėjimą rendos palaikymui dvidešimts augštos rųšies Viktrolų (kalbamųjų mašinų) už kurią reikėtų mokėti net iki $300, parsiduoda už $35.00 ir duosime veltui 12 rekordų pasirinkime ir 200 adatų. Dauguma mašinų naujos ir užtikrintos ant dešimties metų. Reikia jas pamatyt, kad apkainavus. Nepraleisk šios progos, kaipo tikrą atsitikimą, kuris visame gyvenime negali kitą syk atsitikti. Pamąstyk pats, tik už $35 augštos rųšies garantuotą kalbamąją mašiną. Taipgi, mes turime parduoti dešimtį augštos rųšies tikros odos sėklyčiai setų. Šie setai yra visai nauji ir vėliausio išdirbimo. Mes parduosime už pirmą pasiulymą, nes mes norime padaryt daugiau vietos. Tai apsimokės ateiti, nežiurint kur gyveni. Mes pristatom veltui į visas miesto dalis ir apielinkes, taipgi išsiunčiame C. O. D. arba užsimokėsi aplaikęs siuntinį. Atdara kiekvieną dieną iki 9 val. vak. Nedėldieniais nuo 10 iki 4 po pietų.

NATIONAL STORAGE CO.,
2023 So. Ashland Ave., kampas 21st St.

ELEKTRA

Šviesą ir pajiegą suvedame į senus ir naujus namus, taipgi dirbtuves. Cash arba ant išmokėjimo.

Firmutinė Lietuvių Elektos Korporacija Amerikoje

THE BRIDGEPORT ELECTRIC CO., Inc.
A. BARTKUS, Pres.
1619 W. 47th St. Tel. Boulevard 1882. Chicago, Ill.

KALEDŲ DOVANOS

Kalėdos jau nebetoli.

Kiekvienas žmogus, senu papratimu, rengiasi pirkti savo giminėms ir draugams dovanas. Bet daugumas jų nesumano kokią dovaną pirkti.

"Naujienos" savo draugams-skaitytojams pataria štai kokią dovaną pirkti.

1. Dienrašti "Naujienas" $7.00
2. Knygą "Kelias į Socializmą" 30c
3. Knygą "Socializmo Minties Blaivumas"..... $1.50

Viso $8.80
Nuleidžiama kaipo Kalėdinių Dovanų $1.30

Sykiu prisiųskite tik $7.50

Taipgi puikus "Naujienų" sieninis Kalandorius dovanų.

PAAIŠKINIMAS:

Knyga "Kelias į Socializmą" ką tik atėjo iš Lietuvos nuo musų draugų. Išleista Lietuvos Socialdemokratų Partijos. Parašė Dr. O. Bauer. Versta iš vokiečių kalbos. Šio veikalo autorius yra draugas Dr. O. Bauer, Austrų socializacijos ministeris. Šiame savo veikale jis svarsto opiausius šių dienų visuomenės klausimus. Veikalas vertas didžiausios domės.

Apie knygą "Socializmo Minties Blaivumas" ir apie dienrašti "Naujienas" nėra reikalo kalbėti — jų didelė vertė visiems žinoma.

Draugai "Naujienų" skaitytojai! Tuojau išpildykit žemiau talpinamą kuponą; išpirkite Money Orderį arba čekį sumoj $7.50 ir prisiųskite Naujienų Administracijai; mes tuojau pasiųsime Jusų draugams "Kalėdų Dovaną".

KUPONAS:

Gerbiama "Naujienų" Administracija. Molonėkite pasiųsti "Kalėdų Dovaną": 1. Dienrašti "Naujienas", 2. Knygą "Kelias į Socializmą" ir 3. Knygą "Socializmo Minties Blaivumas" už ką prisiunčiu čekių Money Orderiu $7.50. Siųskite "Kalėdų Dovaną" šiuo adresu:

Vardas ir Pravardė .....
Gatvė .....
Miestas .....
Mano vardas ir pavardė .....
Adresas .....
.....

Ar myli muziką?

BEETHOVENO muzikos konservatorijoje mokinama: Skambinti pianu, dainavimo, smuikuoti, teorija, muz. istorija ir harmonija. Baigusiems išduodami diplomai; įstoti galima visuomet.

ANTANAS S. POCIUS, Vedėjas
3259 S. Halsted Str.
Tel.: Boulevard 9244

JOHN KUCHINSKAS
Lawyer
LIETUVIS ADVOKATAS
29 SO. LA SALLE STREET
CHICAGO, ILL.
Telephone Central 3684
Valandos: 9 ryto iki 5 vakare,
Subatomis: 9 iki 1 po pietų
VEDU VISOKIAS BYLAS VISUOSE TEISMUOSE.
Egzaminuoju Abstraktus
perkant
arba parduodant namą, lotą arba farmą ir dirbu visokius Legališkus Dokumentus. Suteikiu patarimus ir skolinu pinigus ant Pirmų Mortgečių ant lengvų sąlygų.
West Side ofisas atdaras vakarais nuo 7 iki 8 valandos.
Viršum Metropolitan State Bankos, 2201 W. 22nd St., Cor. Leavitt
Tel. Canal 2552.

Tel. Randolph 2898
A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
Ofisas vidurmiestyj:
ASSOCIATION BLDG.
19 So. La Salle St.
Valandos: 9 ryto iki 5 po pietų.
Panedėliais iki 8 vakare.
Nedėliomis ofisas uždarytas.

PALIKTA STORAGE'Y

$35

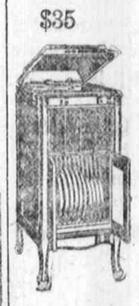

Dykai deimanto adata ir 24 parinktiniai rerekordai. Gražus didelis Victrola, kaip naujas, vertas $185, už $35. Gvarantuotas ant 10 metų. Taipgi karpetai ir kiti dalykai pigiai parduodama. Turime labai gražių sulyg šios dienos rakandų seklyčioms (parlor). Reikia matyti, kad apkainavus. Priimami Liberty Bonsai. Veltui pristatoma.

Atsišaukite į musų didįjį pardavimo kambarį.

WESTERN FURNITURE STORAGE,
2810 W. Harrison St., Chicago.
Atdara nuo 9 iki 9 val. vak.
ir nedėliomis iki 4
IŠPARDAVIMAS RAKANDŲ

Pranešimas
AKUŠERKA
M. Katauska
Patarnauju dienom ir naktimis prie gimdymo ir duodu patarimus moterims ir merginoms.
Mano naujas antrašas:
3333 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.
Phone: Boulevard 4121.

Telephone Yards 1532
DR. J. KULIS
LIETUVIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų. Specialiai gydo limpančias, senas ir paslaptingas vyrų ligas.
3259 So. Halsted St., Chicago.

Telefonas—Boulevard 9199
DR. C. KASPUTIS
—Dentistas—
3331 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Valandos:—
9—12 A. M. 1—5, 7—8 P. M.

Telefonas Pullman 856
DR. P. P. ZALLYS
Lietuvys Dentistas
10801 S. Michigan Av., Roseland
Valandos: 9 iki 9 vakare

Waukegano Lietuviai—

Norėdami SIŲSTI PINIGŲ savo giminėms LIETUVON, kreipkitės į J. E. Bruževičiaus aptieką:

WAUKEGAN PHARMACY,
1005 Marion Street,
Waukegan, Ill.

Amerikos Lietuvių Darbai Lietuvos Gynimo Reikalu.

Chicago.

Bridgeporte, Mildos salėj lapkr. 10 Chicagos Liet. Darbininkų Tarybos prakalbose, aukų Lietuvos gynimo reikalui surinkta viso $310.65.

Aukų rinkėjos p. M. Zalpienės aukotojų sąrašas: po $5: Antanas Svainis, Jurgis Bukas, Jonas Sapkus; po $4: Stanislovas Satkus, Juozas Jucius; po $3: Juozas Augštuolis; po $2.10: Domininkas Čėsna; po $2: J. Bielskis, J. Juodis, S. Jakubauskas, Franas Petrauskas, Kaz. Murauskas; po $1.25: M. Zalpienė; po $1: S. Zalpis, Stanislovas Zilvitis, Juozas Grigonis, Jonas Petraitis, Dominikas Taujonis, Juozas Valantis, Juozas Spedaras, Simas Gumbaraitis, Jonas Bukantas, Jonas Pazarackas, Vincas Petrukaitis, Jonas Vizgirdas, V. Adomaitis, Kaz. Budris, Vincas Kiedis, Motiejus Bernotaitis, Antanas Mičulis, Franas Selemonavičia, Juozas Ruta, Leonas Navickas, Franas Kazlauskas, Jonas Rauga, S. Kloris, L. Kapočius, M. I. Paulius, Juozas Valantinas, Vincas Petrošius; Smulkių $3.75. Viso $70.00.

Aukų rinkėjų A. Kemėžos ir P. Petraitienės aukotojų sąrašas: V. Jaksas $15; M. Žirgulis $10; D. Raugelis $8; — po $5: F. Kazimieraitis, P. Budreckis, V. Giedraitis, J. Jokubaitis; — po $3: K. Zaksas, P. Urbonas; — po $2: O. Lukas, J. Šiupinskis, L. Vilkietis, J. Pocius; — po $1: P. kvietkienė, J. Černis, K. Rimkus, J. J. Mikšris, J. Grušienė, J. Mikulskis, A. Šeikus, J. Starkutis, P. Jerickas, N. N., Krasauckas, F. Krasauckas, J. Ališauckas, S. Savickas, F. Naikelis, M. Pilitauskas. Viso $83.00.

Aukų rinkėjų P. Radvilavičiaus ir A. F. Kazlausko sąrašas: Aukojo po $5: A. Kauputis, J. Strazdauskas, Kaz. Mikaitis, J. Petkus, F. X., Ign. Sadauskas, J. Dargis; — po $4.50: P. Povilaitis; — po $3: Ad. Misevičia; — po $2: J. Griketas, P. Bugailiškis; — po $1: P. Navakauskas, A. Macukauskas, J. Juzenas, D. Calneis [?], X. X., K. Sabulonis, A. Aleliunas, Ad. Jankauskas, J. Baltrušaitis, A. S., K. Sevlinas [?], K. Bagužinskas, Vainaitis, J. Andriunas, J. Gedraitis, J. Nauduzas, R. Karalius, J. Juraitis. Smulkesnės mezliavos $13.15. Viso $78.65.

Aukų rinkėjų p. Karpienės ir J. Kavaliausko sąrašas: Aukojo: po $10: V. Damijonaitis; —po $5: Brazeika, K. Vitingas, U. Žilinskas, P. Budelis, K. Tamašiunas; — po $2: J. Vaišvila, Rukauskas, L. Ričus, J. Motejunas, P. Junaitis; — po $1.25: J. Kavaliauskas; — po $1: Rakauskas, J. Petraitis, J. Morkunas, J. Jačunas, J. Vainauckas, J. Rimkus, A. Zebrejauckas, F. Jomantas, J. Stasiunelis, A. Sirbinskas, J. Stankus, V. Garšius, A. Sauman, A. Saunaulis, Norbutas, J. Minelauckas, J. Kvedaras aukojo "War Sav. Stampą" už $5. Smulkesnėmis, ir kurie nepasisakė pavardžių $7.75. Viso (su war sav. stampa) $75.00.

Brighton Park. — Lapkričio 12 d. Chgos Liet. Darb. Tarybos suruoštose Liberty salėj prakalbose aukojo: J. Kurliauskas $10; J. Kondruška $5; P. Aukstenderis, J. Radzis, J. Grincius ir S. Stankus po $2; J. Jasiunienė $1.50; J. Vilkas, F. Kairis, J. Sapaliunas, A. Rulis, R. Klimka, J. Misiavičius, K. Zemaitis, F. Beneris, J. Jurgelionis, S. Kirdeikis, B. Proncevičienė, O. Šaulienė, J. Rudis, A. Pakeltis, N. Skuciavičius, M. Morkevičius, F. Beinoris, P. Akstenas, S. Stankus, J. Rudis, R. Klimka ir J. Misevičius po $1; K. Zemaitis, T. Jusčius, J. Samulionis, A. Godavčis ir J. Morkevičius po 50 centų; smulkių 2.46. Viso $51.46. Susirinkimo lėšoms padengti $5.46; Lietuvos gynimo reikalui $46.00.
True Translation.

Marquette Park. — Aukos Lietuvos Šauliams, priduotos pp. Kabelio ir Bartušio. Aukojo po $10.00: Antanas Skupas, P. Margis — po $5: J. Bartušis, P. Toleikis, V. Strakalaitis, P. Tumasonis, J. Laiškinis — po $2: J. Klumbis, P. Armonienė, F. Pocienė, J. Šimkevičia, P. Barštis, L. Dieninis, J. Jocailis, M. Bartušis, J. Kabelis, V. Micevičius, A. Petrauskienė, A. Prusevičia, J. Evaldas, J. Valavičia, A. Stankauskas, F. Vaičkus—po $1: P. Kikilas, M. Kikilienė, A. Rajauskas, M. Kodis, M. Pocius, F. Burneikis, M. Vaičikauskas, A. Karka, A. Pleijis, J. Levickis, J. Rakauskas, A. Pukevičiutė, A. Kasiliauckas, A. Schneiter, T. Samoška, B. Samoška, R. Jurkšas. Viso $94.00.

Ta suma išsiųsta kun. J. Žiliui, New Yorkan, lapkr. 14-tą, 1920, Lietuvos Šauliams.
—**J. P. Evaldas.**

Jono ir Kazimieros Parimskių sunaus krikštynose susirinkęs burelis svečių neužmiršo Lietuvos reikalo, ir jos kovai su užpuolikais lenkais aukojo: Kazimieras Jutelis $10; Ona Jutelaitė-Navickaitė $2; F. Jutelis, Pet. Česna, Magd. Čėsnienė, Fr. Jarutis, Jon. Parimskis, K. Parimskienė, Kaz. Jutelis, Juoz. Jurgaitis, Vikt. Navickas ir Domicelė Vidugirienė po $1; Step. Misevičia 50 c. Viso labo $22.50. Ta suma Naujienų čekiu pasiųsta p. J. Vileišio vardu Lietuvos gynimo reikalui.

Kitur.

Arnold, Pa. — Ginklams Lietuvos gynėjams, kuriais jie galėtų gint laukan iš Lietuvos lenkų žulikovskius, sudėjome: Martinas Gudavičius $10; Kazys Aimanavičius $10; Julius Spakauskas $10; Juozas Milauskas $10; Martinas Zaladonis $10. Viso labo $50.00. — **Martinas Gudavičius,** Box 208, Arnold, Pa.

[Atsiuntusis mums aukautojų sąrašą nepažymi, kur tos aukos pasiųstos. — **N-nų Red.**].

Foxcroft, Me. — Šita lietuvių kolonija maža ir toli nuo kitų atsiskyrus. Bet Lietuvos balsas, šaukiąs pagalbos, pasiekė ir mus; tat lapkr. 7 dieną suvažiavę pas ukininką J. Klimavičių sumetėm $82.50 ir pasiuntėm Lietuvos Misijai New Yorke, kad persiųstų į Lietuvą Lietuvos Gynimo Komitetui. Mes tvirtai tikime, kad nebus nei vieno kampelio, kur lietuviai šią valandą nesuskubtų pinigiškai padėti Lietuvai gintis nuo užpludusių lenkų plėšikų. Duodami reikiamos pagelbos gimtajam kraštui mes galėsime but tikri, kad plėšrieji nevidonai bus išguiti iš Lietuvos ir taip pamokinti, kad jie išsižadės ant visados kišt savo kruvinus nagus į musų kraštą.—**Jurgis Tumosa,** Dover Maine.

Palmerton, Pa. — Auka Lietuvos Šauliams. Nuo 2 iki 6 lapkričio buvo čia rinkta aukos Lietuvos Šauliams. Surinkta 87 doleriai, kurie pasiųsta 6 lapkr. Lietuvos Misijai.

Aukojusieji: M. Bizauskas, St. Kirsnis, K. Ožuolas, I. Velža, J. Petraitis, A. Ogintas, J. Mitrikis — po 10 dolerių. J. Svečiulis, J. Visockis— po $5. J. Misevičia, A. Alabavičia, M. Jusas (iš Brooklyno)—po 2 doleriu. M. Vengris 1 dolerį. Viso 87 doleriai.

Butų buvę surinkta daugiau, jeigu nebutų varoma agitacija per "Garsą" prieš L. Misiją. Keli "Garso" skaitytojai varėsi ant to, kad aukos butų siunčiamos į kunigų Tautos Fondą, bet daugumai nesutinkant siųst per 'T. F.', kiti atsisakė aukot visai. Atsirado dar ir tokių, kurie norėtų, kad jiems kas aukotų...

Bonus ir ketinama pirkti.
—**J. M.**

Rhineland, Wis. — Matydami, kaip jųs Chicagoj dažuojatės Lietuvos gynimo reikalu, nenorime nuo jusų atsilikti nei mes. M. A. Sharka ir V. Chesna sudėję po 5 dolerius siunčiame 10 dol. ir meldžiame per siųsti Lietuvos Misijai.—**M. A. Sharka.**

[$10 priėmėm ir pasiuntėm Liet. Misijai.—**N-nų Red.**]

DARYK TAI ŠIANDIEN

Patogios valandos
Subatoj 9 val. ryto iki 8 val. vak.
Utarninke 9 val. ryto iki 4 val. vak.
Utarninko vakarais 6 iki 8 val.
Kitoms dienoms 9 v. r. iki 4 val vak.

Pradėk taupint tuojaus, neatsižvelgiant, kad gali pasidėti tik keletą dolerių.

Sutaupyti pinigai bus geriausiu draugu — apsaugos nelaimėje ir prirengs prie laimės.

Niekas negali pavaduoti užsiganėdinimo šios nuomonės, kuri ypata turi smagumo, kuomet žino, kad turi diktai pasidėjęs Bankoj.

Pasiskirk šį tvirtą Valstijinį Banką, "Saugumo ir Draugiško Patarnavimo" tamistos taupinimams.

The West Side Trust & Savings Bank
Turtas Virš $12,000,000.00
Roosevelt Road prie Halsted St., Chicago, Ill.

Didžiausia Lietuviška Krautuve
Ant Town of Lake.

Auksinių, deimantinių, muzikališkų instrumentų, drukuojamų mašinėlių naujos mados. Užlaikome rusiškų ir prusiškų armonikų ir balalaikų.

Taisome laikrodžius ir laikrodėlius bei muzikališkus instrumentus. Už darbą gvarantuojama.

Užkviečiame atsilankyti, o busit užganėdinti

STEPONAS P. KAZLAWSKI,
4632 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.
Tel.: Drover 7309.

VILNIUS
LIETUVOS SOSTINE
Dideliame Pavojuje
Finansiška tavo neprigulmybė senatvėje yra pavojuje, jei nesusitaupinsi kuomet dirbi.

Tukstančiai lietuvių taupo savo pinigus

PEOPLES Stock Yards State BANK
Ant kampo 47-os gatvės ir Ashland Ave.

KADANGI:
1. Šis bankas yra senas ir tvirtas po valstijos valdžios priežiura.
2. Gali savo pinigus išsiimti, kada tik nori.
3. Jausiesi kaip namie šiame banke, kadangi susikalbama lietuviškai.

PEOPLES STOCK YARDS STATE BANK
Didelis Bankas
ANT KAMPO
47th St. ir Ashland Ave.
Chicago.

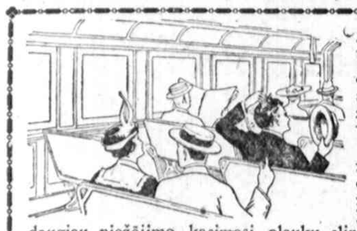

Žmogue kasosi galvą, kad palengvint niežėjimą. Kasimasi pasidaro paprociu, ir tuomet žmogus kasosi nejučioms. Bet jis žino, kad jam niežti, ir visi kiti tą žino.

Vyrai ir moterįs kenčia niežėjimą nuo pleiskanų, o kenčia bereikalingai, nes tą niežėjimą galima lengvai prašalinti. Nebus daugiau niežėjimo, kasjmosi, plaukų slinkimo ir kitų nesmagumų, įvykstančių nou pleiskanų.

RUFFLES

panaikins visus niežėjimus ir išvalys iš galvos visas pleiskanas. Paskui tik retkarčiais suvilgymas galvos apsaugos ją nuo pleiskanų atsinaujinimo.

RUFFLES yra maistinga maudynė galvos odai ir plaukams. Ji nesugadins nei jautriausios odos. Jus negalite apsieiti be RUFFLES, jei turite pleiskanų.

Jus aptiekininkas parduos jums už 65c. bonkutę. Mes taipgi galime atsiųst jums tiesiog, jei gausime nuo jusų 75 centus pačto markėmis ar money order, kuriuos siųskite šiuo adresu:

F. AD. RICHTER & CO., 326-330 Broadway, New York

Rusiškos ir Turkiškos Vanos

12th STREET
Tel. Kedzie 8902.
3514-16 W. 12th St.
Arti St. Louis Ave.
CHICAGO, ILL.

STRAIGHT 10 — FLOR DE MELBA — The Cigar Supreme — 10¢ STRAIGHT

Geresni ir labiau malonesni, negu bikurie lengvųjų Havanos cigarų.
Klausk savo vertelgos jusų mėgiamųjų Jeigu jis neturėtų tokių—rašyk mums.

12 OTHER SIZES

I. LEWIS CIGAR MFG. CO. NEWARK, N.J.
Largest Independent Cigar Factory in The World.

SOCIALDEMOKRATAS

Musų draugų laikraštis, leidžiamas Lietuvoj, — Kaune.

Kiekvienas darbininkas ir Naujienų skaitytojas gali įsigyti **Socialdemokratą** savo mieste nuo Naujienų platintojų-agentų.

Num. Kaina 5 centai.

Socialdemokratą privalėtų perskaityti visi susipratusieji ir apsišvietusieji lietuviai darbininkai.

Socialdemokratas labai nuosekliai gina darbininkų reikalus Lietuvoj.

Socialdemokratas nurodo kokiais budais darbininkai gali pagerinti savo buvį.

Socialdemokratas labai rupestingai apdirba savo raštus.

Socialdemokratą skaitant galima apsišviesti.

Socialdemokratas taktingai nurodo valdžios klaidas ir kovoja su ja.

Socialdemokratą visuomet galima gauti
NAUJIENŲ OFISE,
1739 South Halsted Street, Chicago, Ill.

AMERICAN
Reliable
DENTIST S
Geriausias Darbas
3501 S. Halsted St.
PRIEINAMA KAINA
Val.: 10 ryto iki 9 v. v.
Yards 344

KUPONAS
Atsinešk šį kuponą, tarpe lapkr. 15 d. ir gruod. 15 d., tuomet tamistai bus numušta 20% už visą darbą.

Serganti vyrai ir moterįs, kodel kenčiate? Kam tai eikvot laiką ir pinigus be jokios naudos? Neatsižvelgiant kuomi sergat, tai gali but negavime atsakančių gyduolių. Jei matai, kad tau nepagelbsti, ateik ir matyk mane. Mano ilgas patyrimas ir atydus tyrinėjimas kiekvienos ligos, padaro mane galinčiu suteikt geriausią gydymą ir sugrąžyt tavo sveikatą. Mano moderniška laboratorija aprupinta naujausiais gydymo aparatais. Pilnas ekzaminavimas, radioskopiškas kaip ir bakteriologiškas nieko tau nekainuos. Neduok silpnyt savo sveikatą ir tuštint kišenių nepaisant ant dalyko ir nekentėk daugiau. Aš aplaikau rezultatą, kuomet kitiems nepavysta.

DR. C. T. DONOHOE
36 W. Randolph St. kampas
Dearborn St., 2 flioras, Delaware Bldg., Roomai 200-201.
Chicago, Ill.

Valandos: 9 A. M. iki 8 P. M.
Nedėliomis: 10 A. M. iki 1 P. M.

Dr. A. R. Blumenthal

AKIŲ SPECIALISTAS
Akis Egzaminuoju Dykai

Gyvenimas yra tuščias, kada pranyksta regėjimas Mes vartojam pagerintą Ophthalmometer. Ypatinga doma atkreipiama į vaikus. Val.: nuo 9 ryto iki 9 vak. Nedėliomis, nuo 9 iki 12 dieną.
4649 S. Ashland Av. kamp. 47 St.
Telephone Yards 4317
Boulevard 6437

DR. CHARLES SEGAL
Praktikuoja 15 metai
Ofisas
4729 So. Ashland Ave., 2 lubos
Chicago, Illinois.
Specialistas džiovos
Moterišku, Vyrišku ir Vaikų Ligų.
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 v. ryto, nuo 2 iki 5 v. po piet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 val. ryto iki 1 val. po piet.
Telefonas Drexel 2880

DR. M. HERZMAN
IŠ RUSIJOS
Gerai lietuviams žinomas per 22 metu kaipo patyręs gydytojas, chirurgas ir akušeris.
Gydo aštrias ir chroniškas ligas, vyrų, moterų ir vaikų, pagal naujausias metodas X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.
Ofisas ir Labaratorija: 1025 W. 18th St., netoli Fisk St.
VALANDOS: Nuo 10—12 pietų, ir nuo 6 iki 8 val. vakarais.
Telephonai: Dienomis: Canal 3110 arba 357; Naktimis Drexel 950 - Drover 4136
GYVENIMAS: 3412 S. Halsted St.
VAL.: 9—10 ryto, ir 8—9 val. vak.

DR. G. M. GLASER
Praktikuoja 29 metai
Gyvenimas ir Ofisas
3149 S. Morgan st., kertė 32 st.
Chicago, Illinois.
SPECIALISTAS:
Moterišku ir Vyrišku.
Taipgi Chroniškų Ligų.
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 ryto iki 3 po pietų, 6—8 vakare. Nedėliomis nuo 9—2 po piet.
Telephone Yards 687

DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Ofisas: 2201 W. 22nd St., kampas Leavitt St. Phone Canal 6222. Valandos: 1 iki 5 val. vakare, nuo 7 iki 9 val. vakare. Gyvenimo vieta: 3114 W. 42nd St. Phone McKinley, 4988, Valandos nuo 10 ki 12 dieną.

Telephone Yards 5032
Dr. M. Stupnicki
3107 S. Morgan st. Chicago
VALANDOS: Nuo 8 iki 11 ryto ir nuo 5 iki 8 vakare.

DR. YUŠKA
1900 S. Halsted St.
Tel. Canal 2118
Ofiso valandos: nuo 10 ryto iki 8 vakare.
Rezidencija: 2811 W. 63rd St.
Tel. Prospect 3466

PRANEŠIMAS
Dr. M. T. STRIKOL'IS
Lietuvys Gydytojas ir Chirurgas
Perkelia ofisą į People Teatrą
1616 W. 47 St., Tel. Boul. 160
Valandos: 1 iki 3 po pietų.
6 iki 8 vak. Nedėl. 10 iki 12 ryto
Res. 2914 W. 43-rd Street
Nuo ryto iki piet.
Telephone BcKinley 263

Tel. Boulevard 2160
Dr. A. J. KARALIUS
Gydytojas ir Chirurgas
VALANDOS: 9—12 ryto
2—9 vakaro.
3303 So. Morgan Street,
Chicago, Ill.

Tel. Pullman 342
DR. I. E. MAKARAS
Lietuvys Gydytojas ir Chirurgas
10900 Michigan Ave., Roselande.
Val. 10 iki 12, 2 iki 4 ir 6:30 iki 8:30 vak.

DR. JOHN N. THORPE
Gydytojas ir Chirurgas
1637 W. 51 st. kamp. Marshfield av.
Valandos: iki 9 ryto, nuo 3 iki 4 ir nuo 7 iki 9 vakare.
Tel. Prospect 1157

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily except Sunday by the Lithuanian News Pub. Co., Inc.

Editor P. Grigaitis

1739 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILLINOIS.
Telephone Canal 1506

Subscription Rates:
$6.50 per year in Canada.
$7.00 per year outside of Chicago.
$6.00 per year in Chicago.
3c per copy
Entered as Second Class Matter March 17th, 1914, at the Post oOffice of Chicago, Ill., under the act of March 2nd, 1879.

Naujienos eina kasdien, išskiriant nedėldienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. — Telefonas: Canal 1506.

Užsisakomoji Kaina:

Chicagoje — paštu:	
Metams	$8.00
Pusei metų	$4.50
Trims mėnesiams	2.25
Dviem mėnesiams	1.75
Vienam mėnesiui	1.00
Chicagoje — per nešiotojus:	
Viena kopija	03
Savaitei	18
Mėnesiui	.75
Suvienytose Valstijose ne Chicagoj, paštu:	
Metams	$7.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Lietuvon ir kitur užsieniuose: (Atpiginta)	
Metams	$8.00
Pusei metų	4.50
Trims mėnesiams	2.25

Pinigus reikia siųst pašto Money Orderiu, kartu su užsakymu.

Nepasisekęs klerikalų plenas.

Chicagos klerikalai paskutiniu laiku pavirto karštais republikonais.

Pirma jie visuomet stodavo už demokratus. Bet šįmet demokratų kursas taip nupuolė, kad kunigų partija nematė naudos dėtis prie jų. Jie numanė, kad republikonai laimės rinkimus, todel nutarė prisišlieti prie republikonų.

"Naujienų" skaitytojai jau žino, kad "Draugo" redaktorius patapo net republikonų partijos agentu (žinoma, apmokamu) ir rašė jai lietuvių kalboje agitacinius straipsnius, kurie buvo išsiuntinėjami iš republikonų centro visai lietuvių spaudai.

Prisišliedami prie republikonų, klerikalai apsimetė Lietuvos "patriotų" skraiste ir ėmė dumti žmonėms akis, kad republikonų rėmimas padėsiąs Lietuvai įgyti laisvę. Tokį žmonių mulkinimą Chicagos "Draugas" da ir šiandie tebetęsia. Iš to matyt, kad klerikalai pasiryžo buti nuolatiniais republikonų tarnais.

Jų politikavimą kiekvienas mato. Bet nedaug yra žmonių, kurie žino, kad klerikalai norėjo **parduoti republikonams net didžiąją lietuvių demonstraciją**, įvykusią Chicagoje spalių 31 d. Šitą paslaptį reikia iškelti į aikštę, kad žmonės žinotų, kokie gaivalai slepiasi po klerikalų kaukėmis.

Minėtoji demonstracija buvo surengta už dviejų dienų prieš prezidento rinkimus. Todel ji galėjo but labai gerai panaudota tam, kad paagitavus už kokiąnors politinę partiją.

Chicagos kunigai norėjo paremt Hardingą, ir jie sugalvojo pasiųsti į Marion, Ohio, kur gyvena republikonų kandidatas, lietuvių delegaciją. Delegacija turėjo pasimatyt su Hardingu ir paprašyt jo, kad jisai užtartų Lietuvą; paskui ji turėjo parvežti Hardingo žodžius lietuvių mitingui, kad tuo budu sukėlus lietuvių miniose prielankų jam upą.

Šituo tikslu Chicagos kunigai susižinojo su senatorium McCormick'u ir kitais vietiniais republikonų partijos šulais. Šie pranešė Hardingui, kad lietuviai norį pasimatyt su juo, ir paaiškino jam to pasimatymo tikslą. Bet republikonų kandidatas atsakė, kad jisai negalįs tam pritarti, kadangi amerikiečiai, jo nuomone, turį rupintis **tiktai šios šalies reikalais** ir užmiršti apie savo tėvynes Europoje.

Kunigai tečiaus vis delto nutarė siųsti delegaciją pas Hardingą. Jo vadu tapo paskirtas **kun. Briška.** Delegacija, besirengdama į kelionę, pakriko, ir iš jos paliko tiktai vienas josios vadas. Kun. Briška nuvažiavo į Marion ir turėjo pasikalbėjimą su republikonų kandidatu. Bet Hardingas pasakė jam tą pat, ką buvo pranešęs per senatorių McCormick'ą, butent, kad Amerikai bus juo geriau, juo greičiau ji pasitrauks iš Europos politikos.

Klerikalų pasiuntinys sugrįžo su ilga nosia. Vienok klerikalai nenusiminė. Jie nutarė visviena agituot už Hardingą. Į prakalbas, kurios buvo rengiamos Septintojo Regimento Ginklinėje, jie pasiryžo kviesti senatorių McCormick'ą ir taip pat pastatyt kun. Brišką. Pastarasis turėjo nupasakot, kaip p. Hardingas meiliai priėmė jį ir kaip jisai prielankiai atsiliepė apie lietuvių tautą: kada lietuvių delegatas išdėstinėjęs jam Lietuvos nelaimes, tai jisai (Hardingas) net apsiverkęs ir pasižadėjęs daryti visa, ką tiktai galėsiąs, kada busiąs išrinktas prezidentu, kad padėjus Lietuvai! Ir milžiniška lietuvių minia butų plojusi Hardingui, o musų kunigai butų paskui gavę šiltų vietų ir riebių "džiabų" republikonų partijoje.

Žodžiu, buvo sugalvotas tikras Judos plenas. Veidmainingai liedami ašaras del Lietuvos nelaimių, musų kunigai rengėsi išduoti lietuvių darbininkus kapitalistinei partijai.

Bet tas plenas tapo sugriautas. Kaikurie lietuviai republikonų priešai patyrė kunigų "skymą" ir grieštai pasipriešino tam, kad demonstracijon butų kviečiamas senatorius McCormick. Paskui draugijų delegatų susirinkime tapo paduotas ir priimtas nutarimas, kad demonstracijoje apskritai neprivalo but **jokios agitacijos už partijas.** Kunigams ir jų klapčiukams tuo budu tapo užimta burna.

Kunigai atsiekė tiktai to, kad jie įpiršo vieną savo kalbėtoją daugiaus, negu buvo nutarta delegatų susirinkime; tenai buvo nutarta, kad kalbės tiktai vienas kunigas, butent, Pakalnis; o "skymeriai" iš "Draugo" vėliaus įbruko dar kun. Brišką, po tuo pretekstu, kad jisai agituosiąs už aukas. Matoma, jie tikėjosi, kad jisai vis dar ras progos pagirti republikonus.

Be to, pirmininkas Hertmanavičius, kuris visą laiką pataikavo kunigų klikai, sudarė kalbėtojų programą taip, kad socialistų kalbėtojas tapo padėtas visai ant galo. Jeigu prakalbos butų ėjusios pagal tą programą, tai socialistų kalbėtojui butų tekę kalbėti tada, kada didžiuma publikos jau buvo išsiskirsčiusi. Bet pirmininkas buvo priverstas perkeisti programą.

Ateityje lietuviai žinos, kaip žiurėt į tuos klerikalų gaivalus, kurie visą laiką šukauja apie tėvynės meilę ir tautos vienybę. Tai yra tiktai maska ant jų veidų. Tikrenybėje-gi tiems gaivalams niekas daugiaus nerupi, kaip savoji nauda. Jie kiekvieną valandą yra pasirengę parduoti visą lietuvių tautą už trisdešimt sidabrinių.

Apžvalga

NAUJA KNYGELĖ.

Lietuvos Misija Amerikoje išleido knygelę apie **Lietuvos Rubežius,** kurią prirengė Misija kartu su Jonu Žilium. Knygelėje yra trumpai nupiešta Lietuvos istorija, nurodyta, kokios žemės ir kada buvo lietuvių apgyventos, ir pridėta Lietuvos respublikos žemlapis.

MELUOJA, MELUOJA IR MELUOJA.

269-am numeryje "Laisvė" rašo, kad prezidento rinkimuose tapo palaidota Tautų Lyga, ir tai esąs smugis "musiškiems socialistams".

Visi žmonės gerai žino, kad Amerikos balsuotojai "palaidojo" **Wilsono Tautų Lygą** — tą, kuri buvo padaryta Versailles'uje. O tai Lygai lietuviai socialistai niekuomet nepritarė; priešingai — jie kritikavo ją kuogriešČiausiu budu.

Bet chamunistiškieji Brooklyno mekleriai vis dar stengiasi apgauti publiką, pasakodami, kad socialistai stoję už Versailles'aus Tautų Lygą.

Sekančiam, 270-am, to paties laikraščio numeryje rašoma:

"Vokietijos socialdemokratinė valdžia uždraudė apvaikščioti visoje šalyje dviejų metų sukaktuves kaizerio nuvertimo..... Ir kaip čia socialdemokratinė valdžia leis švęsti ir pramogas rengti paminėjimui kaizerio nuvertimo, kuomet...."

Kiekvienas žmogus, kuris skaito laikraščius, žino, kad Vokietijos valdžia yra grynai buržuaziška; jau nuo pavasario Vokietijos ministerių kabinete nėra **nė vieno socialdemokrato.** Bet "Laisvė" nesigėdi meluot ir vadint tą valdžia "socialdemokratine".

Šitą melą ji jau kelintu sykiu kartoja, nežiurint to, kad "Naujienos" jau yra nurodžiusios, jogei ji meluoja. To chamunistų organo begėdiškumas nežino jokių ribų.

LIETUVOS "GYNĖJAI".

So. Bostono "Darbininkas" atrado "Naujienose" nenuosakumą. Sako:

"Jei, kaip 'Naujienos' rašo, darbo žmonėms Lietuvos apgynimas nuo Žulikovskių turi labiau rupėti, negu buržujams su klerikalais, tai kodel ikišiol tik buržujai su klerikalais tesirupino Lietuvos apgynimu nuo Žulikovskių?"

"Darbininkas" be reikalo giriasi. Buržujai su klerikalais gynė ne Lietuvą nuo Žulikovskių, o **Žulikovskių sėbrus** Lietuvoje.

Kada Lietuvos darbo žmonės reikalavo, kad butų atimta žemė iš dvarininkų, tai klerikalai su buržujais priešinosi tam. O tie dvarininkai šiandie kartu su lenkų Žulikovskiu yra užgrobę Vilnių ir laužiasi Lietuvos gilumon, kad visą šalį užkariavus.

Kada Lietuvos darbininkai organizavosi, tai klerikalai su buržujais persekiojo juos: sodino jų vadus į kalėjimą, uždarinėjo jų laikraščius. O dvarponiams, lenkų Žulikovskio sėbrams, jie klerikalai su buržujais davė užimti augštas vietas Lietuvos valstybėje. Tai žino gerai ir pats "Darbininkas": jo paties korespondentas nesenai rašė, kad **net Lietuvos kariuomenės viršunėse** yra žmonių, neištikimų Lietuvai.

O so.-bostoniškis klerikalų organas ne tiktai nepeikė tokios politikos, bet visuomet užtarė ją — taip, kaip anąmet jisai užtarė Lietuvos Karevičius ir kitus gaivalus, kurie norėjo parduoti Lietuvą kaizeriui.

Šiandie tad "Darbininkas" geriaus padarytų, jeigu užsičiauptų, ažuot gyręsis savo nuopelnais prieš Lietuvą.

Pasaulio Darbininkų Judėjimas

JUNGTINĖS VALSTIJOS.

Apvagią mokyklas.

Washington. — Pennsylvanijos gubernatoriui Brumbaugh visai nerupi, kad su taupinys $90,000,000, kurie priklauso Pennsylvanijos mokykloms, bet kuriuos Delaware, Lackwanna & Western geležinkelis nori išdalinti savo šerininkams.

New Jersey gubernatoriui taipjau nerupi, nors jis gavo oficialinį pranešimą, kad tas geležinkelis nori imti iš tos valstijos gyventojų tris sykius daugiau už važmą, negu ikišiol toj valstijoj buvo legaliai leistina.

New Yorko gubernatorius Smith irgi tuo nesirupina. Jie visi trįs gavo pranešimus, bet nepasistengė padaryti jokio pro testo tarpvalstijinės pirklybos komisijai, kuri dabar svarsto tuos klausimus.

Pennsylvanijos valstija tam geležinkeliui išdavė čarterį 1851 m. su sąlyga, kad jis gali mokėti savo akcionieriams ne daugiau kaip 12 nuoš. dividentų. Visas perviršis pelno turi buti atiduotas valstijos mokykloms, kol legislatura nenupigins važmos kainų, kad perviršio pelno nepasidarytų.

Geležinkelio kapitalas dabar siekia $45,000,000, iš kurių $13,000,000 yra kapitalu pagelbinių linijų, kurios tapo nupirktos iš perviršio pelno, kuris turėjo buti atiduotas mokykloms.

Dabar kompanija vėl turi $90,000,000 perviršio, kuris taip jau turėtų buti atiduotas mokykloms. Kad nedavus jų mokykloms, kompanija pareikalavo, kad tie pinigai eitų prie padidinimo kapitalo iki $135,000,000, vieton dabartinių $45,000,000. Tuo budu Pennsylvanijos mokyklos netik kad ne gaus tų pinigų, bet dar valstijos gyventojai turės sumokėti tris syk daugiau pelno, kad kompanija galėtų atmokėti didelius dividentus šėrininkams už pavogtus nuo mokyklų pinigus.

Gubernatoriams gi tokie dalykai visai nerupi.

Atėmė iš streikierių visas teises.

[Iš Federuotosios Presos]

New York. — Sugrįžęs iš Birmingham, Alabamoj, kur jau 7 mėnesiai kaip streikuoja 11,000 angliakasių, Roger Baldwin, direktorius American Civil Liberties Union davė sekamą pranešimą apie streiko padėtį:

Darbininkams atimta visos civilės teisės.

Angliakasiai yra nuginkluoti, bet kąsyklų kompanijų tebėra apginkluoti, nors ten stovi milicija.

Kasyklos toje apygardoje yra kontroliuojamos plieno trusto — United States Steel Corporation.

Nežiurint viso to, streikieriai, kurie didžiumoj yra negrai, yra ramųs ir jokių sumišimų nėra.

Streikas eina už pagerinimą darbo sąlygų ir pakėlimą algų, kurios nepaprastai yra žemos.

Darbininkai yra susivieniję, juos remia taipgi ukininkai.

Padėtis yra taip rusti, kad Alabamos Darbo Federacija spalių 28 d. laikė nepaprastą konvenciją ir pareikalavo apkaltinti gubernatorių už panaikinimą konstitucinių teisių.

Angliakasiai gi yra tikri kompanijų vergai, nes ir gyventi turi kompanijų miesteliuose, kurie yra aptverti augšta tvora su nuolatos prie vartų stovinčia sargyba, kad vergai negalėtų pabėgti ir kad nieks iš pašalečių negalėtų įvažiuoti į miestelį.

Nebeduoda pinigų bažnyčioms.

[Iš Federuotosios Presos]

Pittsburgh, Pa. — Didelis sumišimas ir nusiminimas kilo presbiterionų susirinkime, kada jų "dvasiškieji vadovai" pranešė, jog rytinių valstijų bankieriai prigrąsino, kad jie pasielgs su New Era ir Interchurch skolomis taip, kaip su kiekviena įstaiga, kuri skolina pinigus ir jų paskui neužmoka.

Kad padengus savo dalį skolų tame Interchurch World Movement ir visas reikalingas išlaidas, presbiterionai turi surinkti mažiausia $23,000,000.

Dr. Masters pranešė, kad pirmu sykiu jų istorijoj, New Yorko presbiterionai, norėdami gauti paskolą, turėjo duoti didelius ir tikrus užstovus, užtikrinimui, kad skola bus greitai atmokėta.

Kunigai susilauks sunkių dienų, jei bankieriai nustos juos šelpę.

Kooperatorių suvažiavimas.

[Iš Federuotosios Presos]

Cincinnati, O. —Pereitą ketvergą čia prasidėjo antra Amerikos kooperacijų konvencija, kurioj dalyvauja 300 delegatų.

Gauta kablegrama nuo Austrijos kooperacijų, o Finlandija prisiuntė specialę delegaciją iš 3 žmonių — Toivo Nekton, Jurgio E. Ervast ir Jono Kautola, visi iš Helsingforso. Gauta sveikinamieji laiškai nuo kooperacijų Viennoje, Hamburge, Paryžiuje, Finlandijoje, Anglijoj, Belgijoj, Danijoj, Čecho-Slovakijoj ir nuo Narodni Bank, Maskvoje.

Didžiuma delegatų atstovauja angliakasių ir geležinkeliečių **kooperacijas.**

Angliakasys delegatas iš Illinois papasokojo konvencijai, kaip pernai laike angliakasių streiko, privatinis jų miestelio bankas atsisakė iškeisti jų čekius, kad privertus angliakasius grįžt į darbą. Gavę pamoką, po streikui angliakasiai susiorganizavo savo kooperatyvinę sankrovą, į kurią sudėjo savo atliekamus pinigus, kad nedėjus jų į kompanijos banką.

AUSTRALIJA.

W. FRANCIS AHERN
[Federuotosios Presos Koresp.]

Už 44 val. darbo savaitę.

Sidney. — Delei unijų spirimo įvesti 44 val. darbo savaitę, New South Wales darbininkų valdžiai paskirė komisiją ištyrimui reikalingumo trumpesnių darbo valandų industrijoje. Manoma, kad kur galima bus, bus dirbama penkios dienos, o kur negalima, bus dirbama 44 val. penkios ir pusę dienos.

Australijos valdžia irgi tyrinėsianti 44 val. darbo savaitės visoje Australijoje.

Valdžios nuosavybė duoda didelį pelną:

Sidney. — Nuo to laiko, kaip Australijos valdžia trįs ar 4 metai atgal įsigijo savo laivus, ji netik užmokėjo už laivus, bet dar liko jai $3,500,000. Viso gryno pelno buvo $16,117,845.

Valdžia dabar mano pasibudavoti dar 6 laivus po 12,500 tonų įtalpos.

Kovos su pelnagaudomis.

Sidney. — New South Wales darbininkų premieras pareiškė, kad padėtis delei pelnagaudystės pasidarė nebepakenčiama ir kad todel valdžia įneš į parlamentą bilių, kuris kuosmarkiausiai baustų pelnagaudystę, kad ją kiek galima sustabdžius. Tuo tikslu ištirta visų šalių įstatymai prieš pelnagaudas, kad iš jų visų sudarius vieną geriausį įstatymą sunaikinimui pelnagaudystės.

Nėra vietos kulkasvaidžiams.

Sidney. — New South Wales darbininkų valdžios švietimo ministeris paskelbė, kad jis neleis paimtus vokiečių kulkasvaidžius išstatyti mokyklų kiemuose, nes tokie dalykai neturi buti rodomi vaikams.

Ministeris taipjau mano peržiurėti visas mokyklose vartojamas knygas, kad panaikinus jose visus garbinimus karų ir militarizmo, o vieton to įdės straipsnius, skelbiančius taiką, tautų brolybę ir visasvietinę geradarystę.

Kovos su tropiškomis ligomis.

Sidney. — Australijos valdžia atkreipė savo domę į kovą su tropiškomis ligomis visoje Australijoje. Tapo išdirbti plenai dideliai kampanijai ir taipjau bus bandoma galutinai išrišti klausimą, ar Australijos tropikai galės buti pilnai ir sekmingai apgyventi baltųjų žmonių. Valdžia mano, kad išleidžiant kasmet po $100,000 galima bus išrišti tą klausimą, pagerinti padėtį ir žymiai sumažinti siautimą tropiškų ligų.

Pakėlė algas angliakasiams.

Sidney. — Australijos angliakasių mesti darbą, jei nebus jiems tuojaus pakelta alga, privertė Australijos valdžią paskirti specialį tribunalą išrišimui angliakasių reikalavimų. Tas tribunalas jau išnešė nuosprendį apie algas. Algos kontraktiniams angliakasiams pakėliama L7½ nuoš., o jaunuoliams 20 nuoš. Dirbantiem paviršiuje ar nuo dienų alga pakeliama nuo 20 iki 22 ½ nuoš. Tai yra pirmas atsitikimas, kad pakėlimas tapo padarytas visiems anglių kasyklų darbininkams. Pirmiau pakėlimai buvo daromi kiekvienam amatui atskirai.

Dabar tribunalas svarsto kitus labai svarbius angliakasių reikalavimus, kurie paliečia visą kasyklų ateitį.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

Z. Gapšiui. — To vadovėlio nėra išversta lietuvių kalbon. Bet kažin ir ar apsimokėtų versti jį. Lietuvoje veikiausia dabar yra išleista ne blogesnių.

Kaiton Anupiui. — Jųs atsiuntėt 5 stampas po 2c., o rašote, kad siunčiate 25c. Be to, užmiršote, kad ir persiuntimas kaštuoja. — Tokiais reikalais tečiaus kreipkitės į administraciją, o ne į redaktorių. Redaktorius neužsiima biznio reikalais.

KAZIMIERAS GUGIS
ADVOKATAS
Veda visokius reikalus, kaip kriminališkuose taip ir civiliškuose teismuose. Daro visokius dokumentus ir popieras:
Namų Ofisas: 3323 S. Halsted St. Ant trečių lubų Tel. Drover 1310
Miesto Ofisas: 827 N. Dearborn St. 1111-13 Unity Bldg. Tel. Central 4418

DR. A. MONTVID
CHICAGO
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
25 East Washington St.
Marshall Field Annex
18th fl. Ruimas 1827
Telephone Central 3362
Valandos: nuo 10 iki 12 ryte.
2121 North Western Ave.
Valandos: nuo 6 iki 8 vakare
X-Spindulisai. Phone Armitage 2018
Rezidencijos telef. Albany 8710

Telephone Drover 5052
Dr. A. Juozaitis
DENTISTAS
Valandos: nuo 10 iki 8 val. vakare. Nedėliomis pagal sutarimo.
3261 So. Halsted St., Chicago, Ill.

DR. C. K. KLIAUGA
DENTISTAS
1821 So. Halsted St., Chicago, Ill.
kampas 18th St.
Valandos: 9—12 ryto ir 1—9 vak.
Phone Canal 257

Pranešimas

LIETUVIŲ DRAUGIJOMS CHICAGOJE IR APIELINKĖSE.

Lietuva dabar gyvena labai svarbią ir kritingą valandą, kuri nulems visą jos ateitį. Amerikos lietuvių pareiga yra padėti jai, kad ji galėtų ne tiktai apginti savo nepriklausomybę nuo išorinių priešų, o ir įsteigti laisvę savo darbo žmonėms.

Kaip padėti Lietuvai, kokiais budais paremti jos liaudies kovą del laisvės ir geresnės ateities: šituos klausimus reikia nuodugniai išgvildenti ir apsvarstyti. Reikia taip pat ir tvirčiau susivienyti Amerikos lietuviams darbininkams, jeigu jie nori ką žymesnio atlikti Lietuvos labui.

Šituo tikslu Chicagos Lietuvių Darbininkų Taryba šaukia vietinių ir aplinkinių miestų draugijų KONFERENCIJĄ lapkričio 21 d., 10 val. ryto, Chicagoje, Meldažio salėj, 2242-44 West 23rd Place. Dalyvaut konferencijoje galės draugijų išrinktieji delegatai (po vieną delegatą nuo kiekvienų 50 narių arba dalies) arba draugijų valdybos.

Taigi kviečiame visas lietuvių draugijas, kurios nori darbuotis kartu su mumis Lietuvos laisvei ir gerovei, tuojaus pradėt rengtis prie tos konferencijos.

KOMITETAS.

Kl. Jurgelionis
ADVOKATAS
Duoda teisių patarimus ir daro bei peržiuri visokius dokumentus ir popieras.
Vakarais nuo 7 iki 9 val.
Naujienų Ofise
1739 South Halsted Street,
Chicago, Ill.

KORESPONDENCIJOS

WAUKEGAN, ILL.

Teatrališkos Dainorių Draugijos vakaras; musų chamunistai "pasidarbavo".

Pereitą nedėldienį, lapkričio 14, Waukegano Teat. Dainorių Draugija surengė šaunų pramogų vakarą. Chicagiečiai, p-lės Babickaitės Dramos Kursų lankytojai, vietos lošėjų-mylėtojų padedami, Slavonic svetainėj vaidino Žemkalnio dramą "Blinda".

Apie patį veikalą bei vaidinimą tenka pasakyti tiek. Žemkalnis savo "žemaičių razbaininke" ytin vaizdžiai pristato lietuvių baudžiauninkų gyvenimą — gerąsias ir blogąsias to gyvenimo puses. Kad visa tai tinkamai atvaidinus, reikalinga nemaža triuso. Tenka pasakyti, jogei Dramos Kursų laikytojai darė visa, kad "žemaičių razbaininkas" išeitų kiek galima geriau. Ir tatai jiems pavyko kad ir be vieno kito pasirikimo, kurio tečiaus nieku budu nebuvo galima išvengti. Pirmiausia vaidintojai teturėjo tik vieną ar dvi knyguti (to veikalo Amerikoj nebegalima gaut), taigi mokinimosi darbas buvo labai sunkus. Antra, veikalą susimokinti reikėjo į porą savaičių. Taip trumpu laiku susimokinti ir profesionalams lošėjams butų sunku. O musų Dramos Kursų lankytojai juk yra paprasti darbininkai, kurie pragyvenimą daro ne vaidinimais, bet sunkiu darbu dirbtuvėse— kaipir visi kiti darbininkai. Taigi vienas-kitas pasirikimas buvo neišvengiamas. To neveizint, vaidinimas darė ytin malonų įspudį.

Beje, surengimui pramogų daug pasidarbavo vietos aptiekininkas, gerb. J. E. Bruževičius. Kad vakarą padarius sekmingu, tam jisai nesigailėjo nei triuso nėgi ištekliaus. Ypač šauniai jis pasitiko savo senus draugus chicagiečiusa. Gerb. Bruževičius kadaise irgi buvo chicagietis ir, kol apsigyveno Waukegane, vienas pirmųjų ir veikliųjų Dramatiško Ratelio narių. Ratelieciams, kurių keli (Sankunas, Buragas ir, rodos, du kiti) dalyvavo šiame vaidinime, buvo malonu pasitikti su pirmuoju Dramatiško Ratelio darbuotoju. Pasitikti ir atsiminti apie anuos "senus gerus laikus, kurių jau nebebus" — kaip kad kartą pasakė Kalėdų Kaukė (žiur. Gludi-Liudi, Naujienų leidinys).

Gerb. Bruževičius — kaipir Chicagoj — čia yra nemaža dirbės ir dabar dirba kulturinėse musų organizacijose.

Chamunistai pasidarbavo.

Tenka šį-tą pažymėti ir apie musų chamunistus (jie patys save vadina komunistais — kadir kartais užsigindami to "garbingo vardo"). Jų čia esama koks septynetas žmonių: keli jukeliniai ABC "galvočiai" ir dvi-trys nemokančios nei skaityt nei rašyt moterėlės. Visi jie "ant pometies" išmokę "Lenino ir Trockio mokslą"— taip, kaip jiems įkalė jį galvon jukeliai-bimbiniai "oratoriai" besibastantys po Amerikos lietuvių kolonijas. Skaitytojų žiniai reikia dar pastebėti, kad tie žmonės nelabai senai buvo "karšti parapijonys," tokie pat, kaip kad dabar jie yra "karšti bolševikai".

Tie sufanatizuoti gaivalai niekur nenustygsta. Visur ir visada jie stengiasi trukdyti kiekvieną naudingą darbą. Užtenka jiems sužinoti, kad vienoks ar kitoks darbas yra varomas "ne pagal Lenino mokslą", jie tuoj apskelbia chamunistišką kryžiaus karą.

Taip jie padarė ir šį kartą. Bet, kad jų įtekmė čia yra visai susmukusi, tai jie sugalvojo šitokią klastą. Jie sumanė apgauti ir rengėjus ir publiką. Buvo taip. Blindą vaidinant reikalinga turėti keliatą dainininkų. Čia gi randasi Liuosybės Choras, kurį iki šiol kontroliavo musų chamunistai. Rengėjai pakvietė jį, butent, kad jis sutiktų padainuoti vieną dainelę — girioj, kur susirenka "svieto lygintojai" Blindos sekėjai. Ir kaip jųs manote? Choras sutiko padainuoti netik tą vieną dainelę, o ir pertraukų metu. Labai gerai. Bet kaip jie pasielgė? Porą dienų prieš vaidinimą jie padarė savo sueigą ir susitarė apgauti rengėjus. Susitarė neit dainuoti. Mat jie tikėjosi, kad delto vaidinimas turės pairti, arba bent žymiai nukentėti. Ir kad rengėjai negalėtų gauti kitų dainininkų, tai chamunistai susitarė nieko jiems nesakyti. Bet jų klasta išėjo aikštėn. Tarp choristų buta ir sąžiningų žmonių. Jie nesutiko buti apgavikais. Pats choro vedėjas J. Lankelis ir keli kiti dainininkai savo pasižadėjimą išlaikė. Jie atėjo dainuoti ir, chicagiečių dainininkų padedami, savo darbą atliko ytin šauniai. Choro vedėjui Lankeliui ir kitiems dalyvavusiems dainininkams todel reikia tarti nuoširdų ačiu. — Tuo budu chamunistų klasta nepavyko.

Bet tai buvo tik viena klasta. Chamunistai sugalvojo ir kitą. Kad apgavus vietos publiką, jie, tulos "sosaidės" vardu, pasamdė svetainę ir tą pačią dieną, kada įvyko Teatrališkos Dainorių Draugijos vakaras, surengė — "pagal Lenino mokslą" — balių! Matot, koks rrrevoliucingas darbas.

Vis delto, ir čia musų chamunistai suklupo: publikos jie neapgavo. Teatrališkas Dainorių Draugijos vakaras buvo sekmingas. O kaip pavyko patiems chamunistams, dar nežinau. Bet veikiausia nekaip.

Tai šitaip elgiasi tie netekusieji ir išminties ir padorumo gaivalai. Bet tuo jie nieko gera neatsieks: vietos lietuviai dar kartą turėjo progos patirti kas jie do vieni. Ir gerai. Ateity ir Teatrališka Dainorių Draugija ir visi išmintingi bei padorųs vietos lietuviai žinos su kuo turį reikalą.—Es.

1,000,000 bedarbių.

MARY SENIOR
Naujienų ir Federuotosios presos bendradarbė

New York. — Visoje šalyje dabar yra 1,000,000 bedarbių.

Kainos nuolatos kįla, algos mažėja, darbininkai tukstančiais išmetami iš dirbtuvių. Ir kad dar labiau apsunkinus darbininkų likimą, visoje šalyje yra vedama didžiausia "open shop" kampanija, kad suardžius visas darbininkų unijas.

Tai reiškia, kad darbininkai ateinančią žiemą pergyvens ne tik bedarbę, su jos skurdu, šalčiu ir duonos linijomis, bet taipjau pralaimės tai, kas buvo laimėta karo laiku.

Kapitalistams gi tas reiškia tai: išsunkę viską ką galėjo išsunkti ilgame didelės pelnagaudystės ir pašėlusios spekuliacijos sezone ir iškėlę kainas iki tiek, kad pirkėjai turėjo sustreikuoti, jie dabar perkreipė savo mašiną ir rengiasi vėl pasipelnyti dirbtinai atkertant reikmenis. Pusę darbininkų atleidus, kiti turėjo priimti nukapotas algas. Kad yra didelis reikalavimas prekių Europoje, į tai niekas neatkreipia domės.

Ateinančios žinios štai ką parodo:

Rytuose 650,000 audinyčių darbininkų yra be darbo. Vien tik New Yorke 80,000 rubsiuvių nedirba, o šilko centre Paterson, N. J. dirba tik 10 nuoš., o ir tie dirba už nukapotas algas. Algų nukapojimą priėmė ir audinyčių darbininkai visoje Naujoje Anglijoje.

Clevelande apie 100,000 darbininkų yra be darbo. Dirba tik 25 didelės dirbtuvės, bet jos dirba prie valdžios užsakymų. Tukstančiai važiuoja iš Akrono, kur pusė darbininkų jau metai atgal tapo atleista.

Detroite 75,000 darbininkų liko išmesti iš darbo.

Lentų pjovyklose penktadaliai darbininkų nedirba.

Mašinistai veik visur atleidžiami. Galbut jie paskui yra persamdomi, bet tik jau už daug žemesnę algą.

Bedarbė plečiasi ne vienoj kokioj apygardoj, bet visoje šalyje ir todel darbininkų važinėjimas iš vieno miesto į kitą, naudos jam atnešti negali.

Jau Mes Persikelem į
NAUJA VIETĄ
4601 S. Marshfield Ave.
Kampas 46-tos gatvės,
Chicago.
ZOLP IR BARCUS
Tel. Yards 145.

PRANEŠIMAS
Pranešu savo draugams ir pažįstamiems, kad persikėliau į naują vietą. Todel užkviečiu atsilankyti į mano naują vietą ir apžiurėti tavorą.
Parupinau vėliausios mados auksinių ir deimantinių žiedų; karolių gramafonų ir visokių auksinių ir sidabrinių papuošalų.
J. WENCKUS,
3327 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Tel. Monroe 2804
DR. W. F. KALISZ
Specialumas: Moterų ligos ir Chirurgija
1145 MILWAUKEE AVE. CHICAGO.

A. Petratis S. Fabijonas
A. PETRATIS & CO.
Mortgage Bank
REAL ESTATE-INSURANCE
European American Bureau
Siunčia Pinigus, Parduoda Laivakortes.
NOTARIJUŠAS
809 West 35th St., Chicago, Ill.
Kampas Halsted St.
Telephone Boulevard 611

NEGERKITE
"MUNŠAINO"

F. AD. RICHTER & CO.,
New York.
Gerbiamieji:
Aplaikiau Bambino, kurį man siuntėte ir maldauju prijimkite nuo manęs širdingiausią padėką už taip didelę pagalbą, suteiktą mano kudikiui.
Prijėmęs kelias dozes, jis miegojo per visą naktį be prabudimo ir dabar jau nereikalauja daugiau užmigdymo liuliavimu.
Aš nežinau kaip Tamstoms dėkuoti netik už suteikimą pagalbos mano kudikiui, bet taipgi ir man, nes aš ir nesijaučiau gerai, kuomet mano kudikis kankinosi.
Aš patariu visiems savo draugams vartoti šitą stebuklingą gyduolę.
A. K. Philadelphia.
Kudikių geriausias draugas
Duok jam vieną dozę einant gulti, jeigu jis yra neramus, piktas, nenutildomas. Greičiausia, jis turi vidurių užkietėjimą ir nebus linksmas kol negaus:
BAMBINO
Vaikai myli jį! Jie nori jo daugiaus!
Tikrasai turi Bambino lėlės paveikslą ant pokelio. Neprijimk pamėgdžiojimų.
50c. butelis vaistinyčiose arba 60c. su prisiunitimu, užsisakant tiesiai nuo:
F. AD. RICHTER & CO., Bush Terminal Bldg. No. 5, BROOKLYN, N. Y.

NESIRUPINK!
A. F. GEHL CO. KARŠTO ORO ĮSTAIGA
ELEKTRIKINIS GYDYMAS IR MASAŽAS
Šviesinės ir sierinės maudynės
Geriausias koks tik yra žinomas gydymas Reumatizmo, Paralyžiaus Nervuotumo, Pilvo, Kepenų ir inkstų ligų, Hemoroidų.
Visokios odos ligos (šašai) gydyma elektrinėmis vaistuotomis maudynėmis.
VYRŲ SKYRIUS
1550 Clybourn Ave.
Atdara kasdien.
Tel. Lincoln 4424.
MOTERŲ SKYRIUS
1527 N. Halsted St.
Moteris patarnauja
Atdara Utarninkais ir Ketvergais nuo 9 iki 6
Atdara Utarninkais ir Ketvergais nuo 9 iki 6
Atdara kasdien nuo 7 ryto iki 10 vakare. Išskiriant nedėldienius nuo 7 ryto iki 12 dienos.
Utarninkais ir Pėtnyčiomis nuo 7 ryto iki 6 po piet.

CUNARD LINE
KALEDINIS IŠPLAUKIMAS
Laivas Caronia 20,000 tonų, Lapkr. 27, 2-ros klesos kaina — $180.00 pridedant $5 karės taksų.
Laivas Saxonia, 14,300 tonų, Gruodžio 9. Kabinete kaina $180.00 pridedant $5 karės taksų. 3-ia klesa $125.00.
Didžiausi laivai
TIESIAI Į HAMBURGĄ
3-ia klesa kaina į Eidkunus per Hamburgą $130.40 pridedant $5 karės taksų.
Yra agentas Jusų mieste arba netoliesia.

USE MURINE FOR YOUR EYES
Ryte ir vakare, turėk sveikas akis. Jei paįlse, jei skauda, tankiai vartok Murine. Sušvelnįs, sutvirtins. Laikyk del kudikių ir užaugusių. Visose vaistynėse. Rašyk, reikalauk veltui Akių Knygos. Murine Eye Remedy Co., Chicago, Ill.

Rez. 1139 Independence Blvd. Chicago
Telephone Van Buren 294
DR. A. A. ROTH
RUSAS GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Specialistas Moterišių, Vyrišku, Vaikų ir visų chroniškų ligų
Ofisas: 3354 So. Halsted St. Chicago
Telephone Yards 9693
Valandos: 10—11 ryto; 2—3 po piet 7—8 vak. Nedėliomis 10—12 diena

PRANEŠIMAS
Pranešu visiems savo draugams, taipgi lietuviams, kurie gyvena apielinkėj 47-tos ir Halsted gatvės. Atidariau lietuvišką barbernę. Malonėkite atsilankyti, kam eiti pas svetimą — geriau pas savo tautietį, o busit užganėdinti kožnas vienas.
WM. STUKUS,
4723 So. Halsted St., Chicago Ill.

T. Pullman 5432
AKUŠERKA
A. SHUSHO
Turiu patyrimą moterų ligose; rupestingai prižiuriu ligonę ir kudikį laike ligos.
10929 S. State Str.
Chicago, Ill.

Tel. Canal 6222
DR. C. K. CHERRYS
LIETUVIS DENTISTAS
2201 W 22nd & So. Leavitt Sts.
CHICAGO.
Valandos: 9:30 ryto iki 12 diena, nuo 1 po pietų iki 9 vakare

J. Buivis ir T. Bartkus
Siuvame visokius drabužius — vyriškus ir turime pasiutų.
3454 North Cicero Ave.
Chicago, Ill.

Saugok akių regėjimą
Kada kankinies del galvos skaudėjimo, kada regėjimas silpsta skaitant, siuvant ar tolin žiurint — tai reiškia, jog privalote kreipties į manę klausti patarimo del jusų akių; mano 20 metų patyrimas suteiks jums geriausį patarnavimą del
Akių, Ausų, Nosies ir Gerklės Ligos gydoma specialisto
W. F. MONCRUFF, M. D.
JOHN J. SMETANA
AKIŲ SPECIALISTAS
1801 So. Ashland Ave., Chicago
kertė 18-tos gatvės; 3-čios lubos
Kambarys 14-15-16-17
Viršui PLATT'S Aptiekos
Tėmykite mano parašą.
Valandos: Nuo 10 ryto iki 9 vak.
Nedėliomis nuo 9 ryto iki 12 d.

Tel. Yards 3654
Mrs. A. Michniewicz
AKUŠERKA
Baigusi Akušerijos kolegiją; ilgai praktikavusi Pennsilvanijos hospitalėse. Pasekmingai patarnauja prie gimdymos. Duoda rodą visokiose ligose moterims ir merginoms.
3113 S. Haisted St., Chicago, Ill.
(ant antrų lubų)
Nuo 6 iki 11 ryto ir 7 iki vėlai v.

Phone Canal 257
DR. P. Z. ZALATORIS
Lietuvis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos: 10 iki 12 ryto; 1 iki 4 po piet. 6 iki 9 vakare
Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto.
1821 S. Halsted St.,
Kampas 18 ir Halsted St.

Tel. Austin 737
DR. MARYA DOWIATT—SASS.
Kątik sugrįžo iš Californijos ir vėl tęs savo praktikavimą po No. 5208 W. Harrison St.
Valandos: 8—12 kasdieną ir 6—9 vakare išskiriant nedėldienius.

Tel.: Yards 6666
Drover 8448
DR. V. A. SZYMKEVICZ
Lietuvis gydytojas, Chirurgas, Akušeras
3203 So. Halsted St., Chicago.
Valandos: 10-12 v. r. 1-2, 6-8 v. v. Nedėliomis 10-12 ryto.

Dr. C.Z. Veželis
Lietuvis Dentistas
4712 So. Ashland Ave.
arti 47-tos gatvės
Telefonas: Drover 7042

DR. L. S. BORLAND
209 So. State St.,
Kampas Adams St.
Telephone: Harrison 6688.
Val.: 1 iki 4 po piet kasdienų;
Nedėliomis: 10 iki 12 pietų
Lietuvis perkalbėtojas seredomis nuo 6 iki 8 vakaro ir 10 iki 12 po pietų Nedėliomis.

Ofiso Tel. McKinley 76
DR. I. H. GINDICH
DENTISTAS
Mes savo darbą gvarantuojame
Kalbame visas Europiškas kalbas.
3804 So. Kedzie Ave., Chicago, Ill.
Arti 38-th Street

Telephone Yards 5834
Dr. P. G. Wiegner
Priėmimo valandos nuo 8 iki 12 iš ryto ir nuo 7 iki 9 v. vak.
3325 So. Halsted St., Chicago.

"MUNŠAINO"
NEGERKITE

Lietuvių Rateliuose

PRAKALBOS APIE LIETUVĄ ŠIANDIE.

Šiandie, lapkr. 17 d. įvyks dvejos labai svarbios prakalbos apie Lietuvą, ir jos dabartinę padėtį. Prakalbos bus sekamose vietose:

West Side — M. Meldažio svetainėj, 2242 W. 23 Pl. Kalbės Kl. Jurgelionis ir J. Varkala.

18-tos gatvės apielinkėj— G. Chernausko svetainėj, kampas 19 ir Union gatvių. Kalbės Dr. A. Montvidas.

Pradžia visur 7:30 v. v. Inžanga dykai. Visi tų vietų apielinkių lietuviai atsilankykite į šias prakalbas.

Ch. L. D. T. Komitetas.

TOWN OF LAKE.

Ketvirtadienį, lapkr. 11 d. p. J. J. Elias svetainėj Lietuvai Gelbėti Dr-jos 1-mas skyrius turėjo susirinkimą. Susirinkimas buvo neskaitlingas; turbut žmonės pabugo šalčio; bet vis delto surinkta aukų 33 doleriai. — Nutarta atspauzdinti 500 laiškų ir išsiuntinėti visiems nariams, paraginant, kad užsimokėtų savo metines duokles. Laiškai bus siuntinėjami ir ne nariams. Mat negalima nei valandos ilgiau lauk ti: Lietuvos kariuomenė kaujasi su priešu palioku, ir reikalauja musų amerikiečių pagalbos. Jie kenčia šaltį, reikalauja drabužių, gi Lietuvos Raudonasis Kryžius neturi užtenkamai tam pinigų. Tatai musų pridermė, kaip kas gali padėti Lietuvos Raudonajam Kryžiui.

Lietuvai Gelbėti Draugija yra vienatinė Draugija, kuri visus surinktus pinigus siunčia tiesiai Lietuvos Raudonajam Kryžiui. Draugija neduoda su rinktų aukų nei jokios partijos fondams, nes jai nerupi partijos tik rupi duoti pagelba visiems nukentėjusiems, nežiurint, kas kokios yra partijos.

Taigi kiekvienas, kuris tik gaus pakvietimą susirinkiman, lai neužmiršta, lai ateina ir užsimoka savo duoklę. Kviekite ir savo draugus tapt draugijos nariais. Nario duoklė yra tik $2.00 metams, bet tuo vien neapsirubežiuokite, aukokite, kas tik kiek galit. Už kiek vieną auką duodamos kvitos, gi aukojantiems nemažiau kaip $2.00 yra duodami gražus ženkleliai Lietuvos veliavos pavidalo.

Susirinkimo vieta ir diena bus pranešta vėliaus.

—Rašt. **J. J. Palekas.**

CICERO

Cicero Liet. Pašelpos Kliubo susirinkime buvo perskaitytas laiškas nuo Liet. Rymo-Kat. Federacijos 12-to Skyriaus. Skyrius kviečia, kad visos aukos Lietuvai butų siunčiamos per Federaciją. Kliubas betgi nutarė aukas siųsti per oficialinę įstaigą, Lietuvos Misiją, o ne per tą kuniginę Federaciją.

Apkalbėjimas Lietuvos reikalų atidėta kitam susirinkimui, kuris bus sušauktas atvirais laiškeliais.

Pirmininkas pranešė, kad dalykas su senuoju kliubo iždininku jau pabaigta ir pinigai iki centui sugrąžinta kason.

Išrinkta darbininkai baliui, kurs įvyks lapkr. 21 d. Šalčio salėj. Taipjau išrinkta du delegatai į Chicagos Lietuvių Darbininkų Tarybos konferenciją, įvyksiančią šio mėn. 21 dieną.

— **Kliubo koresp.**

L. S. S. VIII Rajonas atidaro mokyklą.

Lietuvių Socialistų Sąjungos VIII Rajonas nutarė vėl atidaryti mokyklą, ir tuo reikalu jau susitarė su d. P. Grigaičiu, kaipo mokytoju. Bus išdėstoma politinė ekonomija ir Markso filosofija. Pamokos bus veiną kartą savaitėje, regis seredomis (vakarais) Aušros mokykloj, 3001 S. Halsted gvė.

Del Ch. Draugijų Sąjungos pinigų.

Buvusios Chicagos Liet. Draugijų Sąjungos kasierius K. Čepukas Naujienų laidoj lapkr. 4 padavė paklausimą, kas daryt su tos gyvuot paliovusios Ch. L. D. Sąjungos pinigais, kurių pas jį dar yra keletas dešimčių dolerių.

Chicagos Liet. Draugija Savitarpinės Pašalpos, kuri priklausė ton sąjungon, taria: Sušaukt konferenciją, ir kad tie pinigai butų pavesti Lietuvos laisvės reikalui.—**X. Shaikus.**

Liet. Am. Rubų Išdirbimo B-vės rinkimų į veikiančiąją direkciją pasekmės:

Iš dvidešimts šešių nominuotų kandidatų į veikiančiąją direkciją tapo didžiuma balsų išrinkti šie nariai:

A. Karsokas 1732, J. Stungis 1516, K. Gugis 1410, K. Jankauskas 1330, A. Kurelaitis 1297, J. Kalainė 1151, J. Zakarauskas 1045, C. Macke 839, ir A. Ambrazevičia 886.

Balsų skaitymo komisija: **V. Pachkauskas, J. F. Vilis, Frank L. Prusis.**

SVARBIOS PRAKALBOS

Rengia

1 Kp. Liet. Laisv. Federacijos

Kalbės

KUN. M. X. MOCKUS

Temoje:

"Popiežius, Lietuva ir Dangus".

Sered. lapkr. 17 d. Malinausko svet., 1843 S. Halsted St.

Ketv. Lapkr. (Nov.) 18, 1920. Liuosybės s., 1822 Wabansia Av.

Pradžia 7:30

Nepamirškit pributi į šitas prakalbas, nes išgirsit daug ko naujo ir žingeidaus. Inžanga 25c.

Kviečia 1 kp. L. L. F.

Ar Sugedo Tavo Automobilius

Kiekvienam automobilio savininkui **naudinga** bus žinoti, kad **Bridgeport Garage**, naujose rankose, atlieka visokius automobilių **PATAISYMUS**, o taipgi parduoda automobilių **dalis, tairus, tubas** ir tt. Reikale šaukitės musų pagelbos, telefonuokit: Boulevard 261.

BRIDGEPORT GARAGE

W. J. NORKUS, savininkas

3207 So. Halsted Str. Chicago.

GALUTINAS IŠPARDAVIMAS

Užtikrintas kainų numušimas nuo kiekvieno siuto ir overkoto. **YPATINGAI** $20 overkotų vidutinio tamsumo pilki, su diržais, dabar tiktai $12.50.

$35,000 vertės stako, vyriškų ir vaikinų siutų ir overkotų, vėliausios ir gražiausios mados visokios mieros ir spalvos, vertės $27,50 iki $75.00 — dabar parsiduoda po $15.00 iki $47.50

Vyrams kelinės $4.50 ir augščiau.

Vaikams siutai ir overkotai $5.00 ir augščiau

Taipgi mes turime daugybę mažai dėvėtų siutų ir overkotų $10.00 ir augščiau

Atdara kiekvieną dieną iki 9 val. vakare. Subatomis iki 10 val. vak., Nedėliomis iki 6 val. vak.

S. GORDON,

1415 S. Halsted St.

A ✚ A

Jonas Glebauskis

Tapo užmuštas dirbtuvėje, Clearing, Ill., panedėlyj, 15 d. lapkričio (Nov.) 1920 m. 29 m. amžiaus. Kauno rėd., Panevėžio apskr., Remygalos parap., Glebaučkų kaimo. Amerikoj išgyveno 10 metų. Nevedęs. Lietuvoj paliko motiną ir brolį ir Amerikoj brolį ir pusbrolį.

Laidotuvės bus pėtnyčioj 19 d. lapkr. (Nov.), 1920 iš namų 2844 W. 38 St., 10 val. ryto į Tautines kapines. Giminės, draugai ir pažįstami malonėkit dalyvauti laidotuvėse.

Brolis JUOZAS GLEBAUSKAS

Pusbrolis S. KAVALIAUSKAS.

A ✚ A

PRANCIŠKUS POCEVIČIA

Mirė 16 d. lapkr., 3:20 v. ryte, 32 metų amžiaus. Paėjo iš Suvalkų rėd., Šakių apskr., Alexandravo kaimo. Amerikoje išgyveno 10 metų. Paliko dideliame nuliudime moterį Marcelę ir du sunus: Pranuką 8 metų ir Jonuką 3 metų ir du brolius Amerikoj ir tėvus Lietuvoj. Kunas guli namuose po No. 4454 So. Wood St. Laidotuvės atsibus Ketverge, 18 d. lapkr., 8 val. ryto į Šv. Kryžiaus bažnyčią iš ten į Šv. Kazimiero kapines. Visi giminės ir pažįstami yra kviečiami dalyvauti laidotuvėse per nuliudusius

Moterį Marcelę ir vaikus.

Negeras vandens skonis.

"Gerti vandenį, kurio skonis negardus, žinoma, nemalonu, bet visgi geriaus, negu kad užsikrėsti tyfu", savo sveikatos komisionierius John Dill Robertson, aiškindamas reikalingumą dvigubos dozos chlorino, kurį visose pompavimo stotyse dabar dedama į vandenį.

Dabartinėj oro permainoj ežere vilnys labai sumaišė vandenį ir atnešė visokių srutų nuo pakrančių Indianos, Michigano ir Wisconsino.

"Skaičius susirgimų tyfu stipriai padidėjo", sako Dr. Robertson. "Analizavimas vandens parodo, kad butinai reikia dėti chlorino į vandenį, kuris 50% sumažina pavojų užsikrėsti tifu."

Sveikatos departamento tirinėjimai parodo, kad daugelis nevalių srutų bėga iš rynų South Chicagos plieno dirbtuvių, iš kur net trys rynos yra tiesiai atsuktos į ežerą. Todel sveikatos departamentas stengiasi priversti kompaniją, kad ji sunaikintų savasias rynose srutas chemikalais.

Šiuo tarpu reikėtų tik virintą vandenį gerti, kad apsisaugojus nuo ligų.

53 automobilistai nubausta.

Vakar 53 automobilistai turėjo stoti prieš teisėją Gemmill, "Speeders" teisme, už nepaisymą įstatymo, kuris draudžia važiuojantiems automobiliais sukti į kairę pusę Michigan ave., tarp 12-tos ir 33-čios gat. Visi turėjo užsimokėti po $3.00 baudos.

Iš Chicagos į Los Angeles per 68 val. ir 40 min.

The Chicago, Rock Island & Pacific geležkelio kompanija vakar pareiškė, kad iš Chicagos į Los Angeles jos traukinys nubėgs per 68 valandas ir 40 minučių. Traukinys pradės bėgioti nuo lapkričio 21 d.

Pažino sudužusio orlaivio dalis.

Great Lakes laivyno stoties varantų viršininkas, William P. Sullivan, vakar pažino sudužusio orlaivio HS2L dalis, kurias vilnys išnešė ant kranto Musgegan, Mich. Apie tai praeitą naktį Sullivan'as pranešė Great Lakes laivyno stoties komanduotojui, kad dalys orlaivio jau surastos, bet likimas pačių orlaivininkų dar nežinomas.

Schoenhofeno turto likimas.

Federalis teisėjas George A. Carpenter paliepė, kad visos Peter Schoenhofen Brewing kompanijos prekės, vertės $1,000,000 dolerių, butų perduotos Distrikto teismo klerkui. Šios prekės pirmiaus buvo grafienės Oscar B. von Oberstadt nuosavybe, bet karo laiku buvo atimtos nuo jos svetimšalių turtų globėjo Francis P. Garvino.

Advokatas C. O. Netherton įteikė peticiją, kad Schoenhofeno kompanijai butų paskirti "receiveriai". Jis sako, kad grafas von Oberstadt pardavęs jam tas prekes dar pirma karo ir dabar jos esančios jo nuosavybė.

Mokyklos perdėtinis kaltinamas už mušimą berniuko.

Floyd T. Goodier, Chicago Heights mokyklos direktorius, vakar buvo pašauktas Oak Parko teisman, kaltinamas už smaugimą ir mušimą Russelio Healey, kad privertus ji prisipažinti ar jis mušėsi su kitu berniuku, Donaldu Thompsonu. Russelis sakosi, kad po kelių jo "faitų" su Donaldu, Goodier pasišaukęs jį ofisan ir prigrasinęs daugiau "nesifaituoti". Bet tą pačią naktį jam beeinant namo, Donaldas užvažiavęs pagaliu per galvą ir tokiu budu jis buvęs priverstas vėl "faituotis". Ant rytojaus Goodieros pasišaukęs Russel'į ir sumušęs.

Vaiko motina, Mrs. Healey, bandžius gauti varentą iš Chicago Heights policijos stoties, kad areštavus Goodier'ą, bet jai nedavę. Teismas atidėtas iki lapkr. 22 d. Goodier palestas už $400.00 kaucijos.

Pranešimai

West Sidės lietuvių domei.— Nedėlioje lapkričio 21 dieną Dro V. Kudirkos Draugija rengia paskaitą tema: "Kodel žmonės serga?" Paskaita bus Meldažio salėj, kaip 1:30 v. po pietų. Skaitys Dr. S. Biežis. Bus ir programėlis. Gerbiamoji West sidės publika kviečiama gausiai susirinkti.

—**Apšvietos Komisja.**

SVARBIOS PRAKALBOS.

Chicagos Lietuvių Darbininkų Taryba rengia visą eilę labai svarbių prakalbų visose miesto dalyse, kurios įvyks sekamomis dienomis:

West Side. — Lapkr. 17 d., Seredoje, M. Meldažio svet, 2244 W. 23 Pl. kalbės K Jurgelionis ir J. Varkala.

Visur prakalbų pradžia 7:30 v. v. Inžanga dykai

Roselando Liet. Darbininkų Svetainės Statymo B-vės visų šėrininkų susirinkimas bus seredoj, lapkr. 17 d., 7:30 v. v., Strumilo svetainėj, 158 E. 107th St. Yra labai svarbus reikalas Visi šėrininkai kviečiami butinai atsilankyti susirinkiman. Susirinkime gali dalyvauti ir ne šėrininkai.

— **Valdyba.**

Brighton Park. — L. S. S. 174 kp' extra susirinkimas bus seredoj,' lapkr. 17 d.,7:30 v. v. A. Pociaus svet., 3824 S. Kedzie Ave. Visi nariai atsilankykite.

— **Organizatorius.**

Town of Lake. — Gimnastikos klesos Davis Square parke prasidėjo ir norintįs jas lankyti turi užsiregistruoti dabar. Ketverge buna gimnastikos klesos nuo 3 iki 6 val. del senesniu vyrų. Moterų klesos buna panedėlio ir ketvergo vakarais nuo 7 iki 8:30. Muilas,, rankšluoščiai, maudynės parupinama dykai.

Vaikų choras susirenka seredoj ir subatoj po piet svetainėj. Berniukai ir mergaitės turi tuojaus prisirašyti, kad galėjus dalyvauti šią žiemą statomoj operetėj **"Mother Goose".**

Town of Lake. — Siuvimo klesos Davis Square parko svetainėj bus įsteigtos ir šią žiemą. Klesos bus kas pėtnyčią nuo 10 ryto iki 4 po piet. Norinčios mokintis siuti moterįs gali ateiti į klesą; jokios mokesties neimama, tik kiekviena turi atsinešti savo medžiagą siuvimui. Turinčios vaikus gali juos palikti parko kindergartene, kur jie bus tinkamai prižiurėti.

Dramatiško Ratelio susirinkimas ir repeticija "Gyvų Nabašninkų" bus ketverge, lapkr. 18 d., lygiai 7:30 val. vakaro, Meldažio svetainėje. Visi nariai, o ypač pirmininkas su iždininku, turi butinai atsilankyt.

A. Jusas, Sekretorius.

Chicagos Lietuvių Vyrų Choro ir North Sidės Choro generalė repeticija įvyks seredoj, lapkričio 17 d., Mildos svet. Halsted ir 32 g-vė, kaip 7:30 v. v. Visi dainininkai malonėkite buti paskirtu laiku, nes yra pakviestas naujas mokytojas d. Kvedaras. Ir naujų dainorių atsiveskit.

— **J. Gedraitis.**

Pajieškojimai

ASMENŲ JIEŠKOJIMAI

PAJIEŠKAU dukters Agės Špelverikės arba Agės Pukeliukės. Apie 9 metai atgal gyveno Chicago, o dabar nežinau kur. Meldžiu atsiliepti arba žinanti ją pranešti ant sekančio antrašo:

Paul Pukel,
847 W. 14th St.

PAJIEŠKAU tėvo Petro Andriko, giminių — Jono Šimulyno, Jono Tamulio, Domininko ir Jono Motiejaičių ir abelnai giminių ir pažįstamų. Malonės patįs atsišaukti, arba žinanti juos pranešt ant antrašo:

Siberia, gor. Chita,
Aleksandrovskaja ulica,
Staraja apteka,
Marcinkevich,
dlia Antonu Andriku.

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ

REIKIA MERGINŲ

Merginos žemiau 17 metų amžiaus, nereikalinga nuolatos lankyti mokyklą. Pastovus darbas. Gera mokestis pradžiai Karštas čokoladas ir užkandis duodama dykai.

The Hump Hair Pin Mnfg. Co.,
1918 Prairie Ave., Cor. 20th St.

ASMENŲ JIEŠKOJIMAI

PAJIEŠKAU brolio Vincento Stonio, paeina iš Kužų miestelio, Šiaulių apskr., gyveno Chicagoj, bet dabar nežinau kur. Malonėkit jis pats, atsišaukti ,arba kas žino pranešti.

KASTANCIJA STONAITĖ,
1510 N. Hoyne Ave., Chicago, Ill.

PAJIEŠKAU savo tėvo Simano Žiliaus, kuris 7 metai atgal gyveno Mahanoy City, Pa., dirbo anglių kasyklose. Bet dabar nežinom kur jis randasi, ar gyvas ar miręs. Jis pats, ar kurie žinote teiksitės pranešti už ką busim dėkingi.

Stanis, Aleksas ir Josefą Žiliai,
1125 Madison Ave., Kewanee, Ill.

SIULYMAI KAMBARIŲ

ANT RENDOS kambaris garu apšildomas, elektros šviesa, maudynė ir kiti parankumai del vieno arba dviejų Malonėkite atsišaukti po antrašu:

5359 So. Morgan St.,
Antros lubos iš priekio.

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ

REIKIA merginos arba moteries prie mažos šeimynos ant farmos. Moteris galėtų turėti ir vieną vaiką. Vieta netoli Waukegan, Ill. Malonėkite atsišaukti ;apie mokestį susitaikinsime.

JOHN KUZINSKAS,
R. 2, Antiock, Ill.

REIKIA 10 patyrusių moterų prie skudurų skirstymo.

B. GOLDMAN,
1017 S. Fairfield Ave.

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ

REIKALAUJAMA agentų pardavinėjimui šėrų — patyrusiu ir ne. Labai didelis komišinas. Nepatyrę agentai mokinami. Atsišaukite:

L. M. BOCH AND CO.
Investment Securities
108 La Salle St., Room 615
Klausdami A. M. MOLL
Valandos nuo 10 ryto iki 4 po piet.

REIKIA janitoriaus, pavienio vyro. Atsišaukite:

6226 Harper Ave.
Palaukit sklepe

REIKIA vyrų prie žirklių į geležies atmatų kiemą.

ALTON IRON & METAL CO.,
2122 Loomis St.

REIKIA patyrusio į grosernę lietuvio.

Atsišaukite:
2030 So. Halsted St.

REIKIA nevedusio bučerio. Kambaris ir valgis.

IG. PAURAZAS,
2942 W. 39 St.
Tel. Lafayette 1117.

AUTOMOBILIAI

PARSIDUODA automobilius Briscoe 5 pasažierių, modelio 1918, viskas kuonogeriausiam stovyj. Mašina kainuoja dvyliką ir pusę šimtų; parduodu už $600. Norėdami nusipirkti gerą mašiną pigiai, kreipkitės tuojaus. Antrašas:

3540 So. Halsted St., Chicago.
ant antrų lubų.

PARDAVIMUI

ĮVAIRŲS SKELBIMAI

PARSIDUODA saliunas geroj tirštai apgyventoj vietoj. Geram žmogui gera vieta. Lietuviška apielinkė.

1620 So. Union Ave.

PARSIDUODA saliunas lenkų ir lietuvių apgyventoj vietoj — prieš dirbtuvę. Priežastis pardavimo — savininkas apleidžia Chicagą, 4346 S. Ashland Ave.

PARSIDUODA grosernė ir bučernė. Geroj lietuvių apgyventoj vietoje. Pardavimo priežastis — apleidžia miestą.

3856 S. Sacramento Ave.
Kampas 39-os gatvės.

PARSIDUODA geras saliunas ir labai geroj vietoj, sena vieta, apgyventa lietuviais. Priežastis pardavimo patirsite ant vietos.

Atsišaukite į Naujienas
Pažymėdami No. 175.

PARSIDUODA saliunas geroj vietoj. Biznis išdirbtas per ilgus metus, yra trys alės, kur boles ridina, naujai ištaisytas. Parsiduoda iš priežasties moteries nesveikatos. Kas mylit tokį biznį atsišaukit.

2301 W. 50th St.
Cor. Oakley Ave.

PARDAVIMUI

PARSIDUODA grosernė ir bučernė geroj apielinkėj.

Atsišaukite:
1918 Carpenter Ave.

PARSIDUODA saliunas labai geroj vietoj ir labai pigiai. Priežastis pardavimo nesutikimas partnerių.

Atsišaukite:
558 W. 37 St.
Chicago, Ill.

PARSIDUODA bučernė ir grosernė, geroj lietuvių ir lenkų apgyventoj vietoj. Priežastį pardavimo patirsite ant vietos.

Atsišaukite:
1836 So. Halsted St.

PARSIDUODA karčiama yra ir svetainė, geras pagyvenimas ir geroj lietuvių apgyventoj vietoj. Priežastis pardavimo — apleidžiu miestą.

Atsišaukite:
3301 S. Morgan St.

PARSIDUODA saldainių, minkštų gėrimų, cigarų, tabako ir mokyklon einantiems reikmenų krautuvė. Biznis niai įdirbtas; tirštai lietuviais apgyventa, parsiduoda pigiai. Pardavimo priežastis liga.

1817 Union Ave.

PARSIDUODA bučernė ir grosernė lietuvių ir kitų tautų tirštai apgyventoj vietoj. Pardavimo priežastį patirsite ant vietos.

Asišaukite:
4104 So. Campbell Ave.

RAKANDAI

UŽ STORAGE LĖŠAS

IŠPARDAVIMAS RAKANDŲ

Porai pradedančiai namų užlaikymą mes turime dabar savo pardavimo kambaryj 12 puikiausių ir vėliausios mados 3 šmotų seklyčios setų, kaurų ir lovų, kaip naujų.

Taipgi turime 35 Victrolas šios dienos, groja visokių išdirbimų rekordus. Vertės tokios kaip $175 su didele šėpa. Victrola už $35.00, priskiriant rekordus ir deimanto spilką. Gvarantuota 10-čiai metų. Liberty Bonds priimama. Tai yra stebuklingas bargemas. Pristatymas dykai.

SOUTH WEST STORAGE

2102 W. 35th St., arti Archer Ave.

Atdara nuo 9 ryto iki 9 vak. Nedėliomis iki 4 val.

IŠVAŽIUOJU IŠ MIESTO.

Stebuklinga proga porai užvedančiai gyvenimą, paaukausiu savo puikius 4 kambarių rakandus, visus sykiu arba atskirai, kaip nauji susideda iš trijų šmotų seklyčios seto, buvo užmokėta $200, parduosiu už $75.00, indų, kaurų lovų, taipgi didelio Victrola, už kurį buvo užmokėta $225 už $50, su rekordais ir deimanto spilka. Ateikit tuojaus, galite matyti kasdien nuo 9 ryto iki 9 vakare ir nedėlioj.

2810 W. Harrison St.

PARSIDUODA nauji rakandai: setas, gramafonas, lovos ir daug kitokių daiktų; labai pigiai. Matykite vakarais ir nedėlioj.

708 West 30th Street
ir Union Ave.

RAKANDAI

Mes turime ant rankų mažai sugadintų kaurų vertės nuo $75.00 iki $100, kuriuos mes parduosime visai pigiai; taipgi keletą seklyčios setų, kurie yra nepaprastu pirkiniu nuo $150 iki $200 kuriuos mes atiduosime už $85.00. Taipgi lovoms springsų, matrasų daug pigiau nei kad rinkos kaina

CONSUMERS FURNITURE CO. Inc.
729 West 18th St.

RAKANDŲ BARGENAS

Priversti parduoti trumpu laiku gražiausius rakandus už apskaitliuotą pasiūlymą. Vėliausios mados seklyčios, valgomo ir miegkambario setus; kaurus; davenportą ir tt. Taipgi, grojiklį pianą ir didelę dubeltava springsą phonographą grojantį visokius rekordus. Parduosime atskirai. Nepraleiskite šito Bargeno.

1926 So. Kedzie Ave.

NAMAI-ŽEMĖ

NAMAI, SALIUNAS IR DU ŠTORAI Parsiduoda namai su saliunu, štoru ir garadžiu užpakalyj, 20 automobilių; apart to keturi pagyvenimai. Adresas 4547 S. Paulina St. Antri namai 4502 S. Honore St. Ant namų nėra jokių morgičių. Pačiam lietuvių centre. Savininkas greitu laiku išvažiuoja ,todel parduos pigiai ir lengvai Kreipkitės tuojaus į John Winter, 4547 S. Paulina St. Tel. Yards 777.

PARDAVIMUI murinis namas, 2 pagyvenimų, 6 kambariai, antras medinis namas frame, 4 kambarių, apšildomas, namas aptvertas, galima laikyti karvę ir automobilių. Viskas pirmos klesos ir visi parankumai. Pigiai.

B. RUTKAUSKAS,
59 — 72 St. ir Talman Ave.,
Chicago, Ill.

PARSIDUODA piet-rytinis kampas, 14-os gatvės ir Union Ave. Vienas blokas į rytus nuo Halsted gat. — 3 flatų plytų namas, talpinantis: krautuves, pagyvenimus ir ofisus. Reikia cash įmokėti $5,000, likusius pusmetiniais išmokėjimais ant 6%.

KOCH & CO.,
2603 So. Halsted St.
Tel.: Yards 1148

NAMAI-ŽEMĖ

ANT PARDAVIMO, parduoda savininkas už didelį bargeną — namą, 3759 Lowe Ave. 4 flatų 3 ir 4 kambarių ir vienas 5 kambarių. Privalėtų pamatyt, kad apkainavus. Taip geras, kaip naujas. Atsišaukite pas, P. J. CRAIG, Tel. Midway 264.

PARSIDUODA įrengta 80 akerių Wisconsin valstijoj farma: žemė smilties, molis; 30 akerių pridedant, ganykloms ir šenui — pilnai visko yra. Užmokėt cash arba išmainysiu.

Atsišaukite:
38 S. Dearborn St.,
Room 1026

BARGENAS

Parsiduoda 6 kambarių namelis — 2 lotai: — 3017 W. 38 St. Atsišaukite 2711 S. Kamensky Ave. Tel.: Lawdale 988.

RENGKIS PAVASARIUI

Pirk lotą arba mažą ukę

GRAŽIAUSIAME DESPLAINES arti Des Plaines upės ir Didžiojo Cook County Auginamojo miškyno. Tik 35 minutės nuo pat vidurmiesčio, 54 traukiniai kas-dien.

¼ akro	$275
½ akro	$425
1 akras	$550

Atpigintos kainos. Labai lengvos išlygos. Arti mokyklos, bažnyčios, sąkrovos. Nusipirki vieną šių ukių tuojau ir kraustykis į ją pavasaryj. Galėsi pats sau daržovių pasiauginti, ančių, žąsų, vištų ir karvę laikyti. Sumažįsi pragyvenimo lėšas, o savo šeimyną auginsi tyrame ore ir maloniose aplinkybėse. Daugybė Bohemų jau apsipirko čia ukes ir greitu laiku pradės budavoti sau namus. Ateikite ir pamatysi jų žemes. Mes turime taip-gi labai gerų lotų, kuri išeina į upę arba į ištaisytas jau gatves, kurius mes parduodame labai pigiai. Platesnių žinių delei rašykite, telefonuokite arba ateikite.

A. T. McINTOSH & CO.
1404 W. 18th St. Chicago, Ill.
Phone Canal 6296

MOKYKLOS

MASTER SYSTEM

Vyrų ir Moterų Rubų Kirpimo ir Designing ,Mokykla.

Musų sistema ir mokymo budu jųs trumpu laiku išmoksite viso amato.

Mes turime didžiausius ir geriausius kirpimo, designing ir siuvimo skyrius, kur kiekvienas gauna geros praktikos besimokindamas.

Visuose siuvimo skyriuose mašinos varomos elektros jiega.

Kviečiame kiekvieną ateiti by-kuriuo laku, dieną ar vakarais, pasižiurėti ir pasikalbėti del sąlygų.

Paterns daromos sulig mieros, visokio stiliaus ir didžio iš bet kurios madų knygos.

MASTER DESIGNING SCHOOL,
190 N. STATE STREET, CHICAGO.
Kampas Lake St., ant 4-tų lubų.

VALENTINE DRESMAKING COLLEGES

6205 S. Halsted, 2407 W. Madison, 1850 N. Wells St.

137 Mokyklos Jungt. Valstijose.

Moko Siuvimo, Patternų Kirpimo, Designing bizniui ir namams. Vietos duodamos dykai, Diplomai. Mokslas lengvais atmokėjimais. Klesos dienomis ir vakarais. Pareikalaukit knygėlės.

Tel. Seeley 1643.

SARA PATEK, pirmininkė.

Drapanų Siuvimo Mokykla

(Clothes Craft College)

Puikiausia mokina: sustatymo, modelių braižymo, moteriškų drapanų siuvimo ir moteriškų kepurių išdirbimo. Ateik pasikalbėti.

36 S. State St.
Tel.: Central 3028.

IŠMOK BARBERIAVIMO.

Tapk neprigulmingu ant visados. Apmokamos vietos nuo $50 iki $60 į savaitę laukia tave, po pasimokinimui kelių savaičių. Lankyk musų mokyklą laikydamas savo paprastą darbą kol išmoksi. Šimtai šapų laukia darbininkų. Ateik ,arba rašyk tuojaus. Atdara vakarais. Mokiname dienomis ir vakarais.

MOLER BARBER COLLEGE,
105 So. Wells St.

AMERIKOS LIETUVIŲ

MOKYKLA

Mokinama: angliškos ir lietuviškos kalbų, aritmetikos, knygvedystės, stenografijos, typewriting, pirklybos teisių, Suvienytų Valstijų istorijos, abelnos istorijos, geografijos, politikinės ekonomijos pilietystės, dailiarašystės ir tt.

Mokinimo valandos: nuo 9 ryto iki 4 valandai po pietų. Vakarais nuo 6 iki 10 valandai.

3106 SO. HALSTED ST., CHICAGO.

RUBSIUVYSTĖ

Mes mokiname perdėm kirpimo, kišenių siuvimo, prosinimo, siuvimo ir tt. dienomis ir vakarais, greitai ir pigiai. Praktiškas patyrimas mokinantiems.

Nat. School of Garment Designing
Room 323, 74 W. Washington St.